

Jó Pajtás

2016. VI. 2.

70. évf., 20. szám

Fotó: Buzás Mihály

* Becsöngettek
kishorgászainknak

* Huszadszor is
Kőketánc Óbecsén

* Nézzük együtt!

* Éretten
a párkapcsolatban

Jó hírünk van: a temerini Falco környezetvédelmi tábor és a kishegyési Kátai-tanya egy hét ingyenes táborozást kínált fel egy-egy olvasónknak.

Aki nyerni szeretne, nem kell mást tennie *mint még ma megírni, melyik a legjobb tábor, melyben eddig járt, és miért volt éppen az a legjobb.* A jelentkezést címünkre: **Jó Pajtás, Vojvode Mišića 1., 21000 Novi Sad,** vagy a jopajtas.szerk@magyarszo.com címre (TÁBOROZÁS – NYERNI SZERETNÉK feltüntetésével) kell eljuttatni, a tanuló nevének, iskolájának, osztályának és lakcímének a feltüntetésével. A borítékon fel kell azt is tüntetni, mely tábor iránt érdeklődsz. Ha bármelyik adat hiányzik, a jelentkezést nem vehetjük teljes érvényűnek, és kizárjuk a sorsolásból.

Falco

A temerini székhelyű Falco Természetkedvelők Egyesülete az idén is augusztusban rendezi meg hagyományos természetvédelmi, madártani ismereteket terjesztő Falco-táborát. Az idén

Nyerj táborozást!

EGY HELYET kínáltak fel leg-szerencsésebb olvasónknak. A Jegricska folyó partján megrendezésre kerülő táborba általában negyven-ötven általános iskolás jelentkezik, és hallgatják figyelemmel a különféle előadásokat, vesznek részt a foglalkozásokon, a műhelymunkákban.

A táborozókat a Jegricska partjára várják **augusztus 14-e és 21-e** között, amikor megrendezésre kerül a madarász- és környezetvédelmi ismereteket

elmélyítő Falco-tábor. Az érdeklődők Balogh Istvánnál jelentkezhetnek (063-82-23-211).

Kátai-tanya

A kishegyési Kátai-tanya évek óta egész nyáron nyitva áll a gyerekek előtt. A tapasztalt táborszervezők az idén EGY HELYET kínáltak fel lapunk olvasóinak. Választani lehet tehát a kézműves- és zöldségtábor, illetve a képzőművészeti és angol nyelvi tábor között. Ezúttal sem kell mást tenni mint jelentkezni a már megadott címre. A tanyáról sok mindent megtudhattok a kátai.rs honlapon. Kishegyesen, a jól ismert Kátai-tanyán a szerencsés nyertes két tábor közül választhat majd: egyik az egybevonat kézműves- és zöldségtábor (**július 11-16.**), a másik az ugyancsak egybevonat képzőművészeti és angol tábor (**július 18-23.**). Jelentkezni a 024/731-222-es telefonszámon lehet.

Domonkos István Újvidék

Újvidék az olyan város minden ablaka lekváros a háta meg tarka foltos a szájában kövér boltos tenyerében a Duna-park éjjel-nappal nyitva tart kéményei bálba járnak csillagok közt bokáznak hosszú szeleket piálnak aztán nagyokat pipáznak nyelik a kormot a rémest akárcsak a mákos rétest füstfalonból két nagy torony hálót horgol a Hold soron hálóját az éj kiveti Ponty Tini és Csuka Peti kattan rajtuk a kövér lakat elsápadnak a házfalak Vénusz anyó udvarából hópelyhek potyognak Dádó s a hópelyhek olyakkorák mint a lusta hízott kocák Duna fölött a néma vár (ez itt a legnagyobb bibi) hófehérre hízza magát reggelre te tudós Gigi

Mendegélt két legényke

mendegélt két legényke a sovány meg a kövérke aprópénzként csörögtek az utca nagy-nagy zsebében

állj! kiáltott kövérke fejünk igen törekeny megvárjuk míg zöld fény gyullad a villanyrendőr szemében

Barátságnap – a csodák napja a Hunyadiban

A színház a csodák világa. Lehetsz ott király-nő, császár, szolga vagy bohóc. Minden megtörténhet veled. Meghalhatsz, újjászülethatsz. A színház: szerelem! Örökké tartó láz.

Csütörtökön, május 19-én iskolánk vendégül látta az bácskossuthfalvi Id. Kovács Gyula Általános Iskola színjátszóit és felkészítő tanárait, Szabó Kis Csepegi Ellát, Crnkovity Évát

és Tóth György Ibolyát. A vendégek három színművel és rengeteg vidámsággal felszerelve foglalták el a Hunyadi tornatermet. Először a hatodik osztályos tanulók A juhász, aki sohase hazudott életében című előadását láthatták a nézők, majd az ötödik osztályosok tréfás Börleszk-jét, végül pedig az Áprilisi tréfa című színdarabot a hetedikesek színjátszó csoportjától.

Az előadások után különféle kísérletekkel mutatkoztak be a kémia szakkör ígéretes tehetségei, akiket Hatala Zoltán tanár úr készített fel. A diákok megmutatták, hogy a kémia nemcsak egy unalmas, magolós tárgy, hanem érdekes és látványos varázsvilág is lehet belőle, ha megfelelő kezek irányítják.

Ezután szituációs játékok következtek, amelyeket a csantavéri és a bácskossuthfalvi kis színeszek közösen adtak elő. Ezek a játékok még jobban erősítették a két iskola tanulóinak többéves barátságát. Kicsi a naggyal, fiú a lánnyal karöltve, beleadva minden tehetséget, hogy jól sikerüljön a munka.

A diákok nagyon jól érezték magukat, gyermekkacajtól volt hangos a tornaterem. A Hunyadi színjátszói, vegyészai remélik, hogy még sok hasonló alkalmuk nyílik e kötelék erősítésére.

Orovec Márta

A népzene és a néptánc ünnepe

Huszadik alkalommal tartották meg Óbecsén a Kőketáncot

Ismét szép élményben volt része annak, aki eljött a Kőketánc énekes népijáték- és néptáncvetélkedőre, melyet május 20-án és 21-én tartottak meg az óbecsei Petőfi Sándor Magyar Kultúrkörben. Gyönyörködhetett a szép népviseletbe öltözött játszó, táncoló fiatalokban, a népdalokban, a zenekarok muzsikájában.

Idén is kétnapos lett a Kőketánc, már pénteken délután benépesedett az Alsóváros, a kultúrkör környéke. Még az idő is kedvezett, gyönyörű napsütéses idő volt. Mindenfelé szép népviseletbe öltözött fiúkat, lányokat lehetett látni.

Igazi népünnepély volt: a sátrakban édességet lehetett venni, de legkelendőbb volt a fagy meg a különböző színű vattacukor! Két sátorban sütötték a kürtös kalácsot! Még gyöngyöt, emléktárgyakat is kínáltak az árusok. A kultúrkörrel szemben lévő Petőfi Sándor iskolában öltöztek át a táncosok, s nem lehetett kikerülni a csábító sátrakat.

Délután négykor kezdődött a verseny. **Szabó Gabriella** néptáncoktató, e verseny megálmodója elmondta, hogy mint mindig, most is a Vajdasági Pedagógusok Egyesületének népzenei szakosztálya szervezte a Kőketáncot, s 62 csoport lép föl. A versenyzők Vajdaság 30 településéről érkeztek: az óbecseiekén kívül többek között itt voltak a zentaiak, szenttamásiak, péterréveiek, temeriniek, szabadkaiak, kúlaiak, torontálvásárhelyiek, újvidékiek, csókaik, magyarcsernyeiak, törökbecseiek, kelebiaiak, hajdújárásiaiak, topolyaiak, bácskossuthfalviak, zentagunarasiak, tornyosiak, tiszakálmánfalviak, csanopolyaiak, a kishegyesiek. Összesen 1500 táncos előadásában gyönyörködhattunk.

A kultúrkörbe egyszerre érkezünk a magyarcsernyei csoporttal. Habár majdnem utolsóként léptek föl, már négy óra előtt befutott a buszuk. A csoportvezetőjük, **Hódi Judit** elmondása szerint az Ady Endre Művelődési Egyesület néptánc csoportját vezeti, nekik is az óbecsei **Cseszák Balázs** és **Cseszák Korcsik Anikó** vannak a segítségükre. Az ötödikes **Bóbán Antal** arról mesélt, hogy miért is szereti a néptáncot és a Kőketáncot.

Kovács Viktória és Ács Varga Krisztina

Az óbecsei Csiperke

A magyarcsernyei Tulipán

A szenttamási Suttyó

A zentai Ispiláng

Az óbecsei Kenderkóc

A szabadkai Cifra

Az újvidéki Mitugrász

Az óbecsei Petrence

A szabadkai Puja

– Jó ide jönni – mondja –, szeretek táncolni, utazni, szeretek itt lenni a Kőketánccon. Jó barátkozni, ismerkedni. Harmadszor vagyunk itt, de még nem értünk el helyezést. Remélem, idén sikerül.

Kovács Viktória és Varga Krisztina az óbecsei Csiperke néptáncscsoport tagjai. A Samu Mihály iskola tanulói. A szünetben csak úgy odaálltak elé, hogy fényképezzem le őket. Olyan szépek voltak a néptáncos ruhában, hogy nem tudtam ellenállni. Hát elkészült a kép!

– Öt éve járok néptáncolni – mondja Viktória. – Nagyon szeretek táncolni, mert mikor táncolok, megszűnik körülöttem a világ, csak a táncra tudok összpontosítani. Eddig minden évben első lettünk a Kőketánccon! Június 3-án megyünk Magyarországra, Szarvasra, a Fölszállott a páva előválogatására.

– Én is már öt éve táncolok – fűzi hozzá Krisztina –, én is úgy vagyok, mint Viktória, hogy tánc közben mindent elfelejtek, csak a táncra tudok figyelni. A próbák is nagyon hangulatosak, s jó kikapcsolódás... Nagyon sokáig szeretnék még néptáncolni!

Andróczky Ágota három fiát kísért el Szenttamásról a Kőketáncra.

– Régóta hozom a fiúkat erre a versenyre – mondja –, legalább 7-8 éve. Háromévesen kezdtek a kultúrkörbe járni, nagyon szeretnek táncolni. Cseszák Balázs és Cseszák Korcsik Anikó foglalkozik a csoporttal. Eddig nagyon sok szép eredményt értek el, arany és kiemelt arany oklevelet is kaptak már.

Közben elszállt az idő, a bírálóbizottság: **Sikentáncz Szilveszter**, az Örökség Gyermekek Népművészeti Egyesület elnöke, néptáncpedagógus, **Strack Orsolya** néptáncpedagógus és **Brasnyó Antal** népzeneész értékelt. Nehéz dolguk lehetett, mert minden csoport jól teljesített. Szerintem mindenki győzött! Minden csoport gyönyörűen, tiszta szívből táncolt!

Azért az óbecsei **Fenyvesi Zénó**, valamint **Süli Ákos-Fodor Zsuzsanna** páros és Cseszák Korcsik Anikó és Cseszák Balázs táncoktatók különdíjának külön örülök.

Végezetül szóljanak a díjazott táncoktatók:

– A Kőketáncról el szeretnénk mondani, hogy örömmel szervezzük, mert szeretnénk, ha a gyerekekkel meg tudnánk szerettetni a népművészetet. Azt csak az oktatók és a néptáncosok tudják, mennyi munka áll egy-egy minőségi produkció mögött. Meg rengeteg idő! De a fellépés vagy az eredményhirdetés után, amikor látjuk a gyermekek boldog tekintetét, minden nehézséget elfelejtünk. Szeretnénk, ha minél többen megszeretnék a csodás néptáncot. Valójában azért is versenyjellegű, hogy minőségi produkciók bemutatására ösztönözze a gyerekeket és a pedagógusokat.

Koncz Erzsébet

Becsöngették a horgásziskolában

Megkezdődött a Jó Pajtás Liga ötödik versenyidénye

A Jó Pajtás horgászligájának idénynyitója azt jelenti, hogy az iskolákban közel az évszázó, és a tanszereket hamarosan a horgászfelszerelés váltja fel. Ismétéljük: hamarosan, nem pedig azonnal. Egy ideig még a tananyaggal illik foglalkozni rendszeresen, a horgászással pedig alkalomadtán. Tekintettel arra, hogy a Jó Pajtás Liga ötfordulós, és meglehetősen hosszúra nyúlik, már májusban el kell kezdeni, hogy szeptemberben be lehessen fejezni. A kezdés megtörtént.

Az óbecsei csatornaparton csaknem hatvan kishorgász jelent meg, hogy – képletesen mondva – leporolja a horgászfelszerelést.

Kíváncsiak voltunk, hogyan alakulnak az új erőviszonyok annak ismeretében, hogy a korábbi évek sztárjai immár kinőtték ezt a versenyt. Vagy ha úgy tetszik: kiöregedtek belőle. De jöttek újak, és a tapasztalt nagymenőkből is maradt néhány, így rendkívül tartalmas és bizonytalan kimenetelű megmérettetésre került sor. Ehhez az időjárás és a haljárás is hozzájárult. Sem a reggeli hideg, sem a délelőtti meleg nem vitte túlzásba, a szél is mértéktartó volt, a víz pedig tiszta és nyugodt. A halállomány viszont egyhangú volt. Főleg küsz – bőven volt belőle –, helyenként egy-két vörösszárnyúval vagy bodorkával fűszerezve. Az ilyen versenyeket szabályszerűen a legügyesebbek szokták megnyerni. Miért? Mert a vaksercenre ki van csukva!

A harcedzett versenyzők tudják, hogy a versenyeken leginkább a szélső posztok a nyerők, ott a leggazdagabb a zsákmány, a pályaközép felé haladva egyre silányabb. Most másként alakult, és a pályaközép adta a legtöbb halat. Ez részben azzal is magyarázható, hogy a sorsolás szeszélyei a legjobb-

A törökbecsei csapat

bakat erre a pályaszakaszra sodorták. Itt horgászott a nagycsoportos péterrévei Krizsák Mátyás, az egyetlen versenyző, aki négy kilónál több halat zsákmányolt, és pályagyőztes lett. Csapatársai is követték példáját, Kúti Aurél megnyerte a szektort, Pozsár Leó pedig második lett, és mindössze négy szektorpontot halmozva megelőzték a hatpontos törökbecseieket. A kiscsoportban fordítva alakult, a törökbecseiek (Reznić, Nešić és Isakov) megnyerték mindhárom szektort, és visszavágtak a péterréveieknek.

Ez a megmérettetés előrevetítette, hogy az idei versenysorozatban ádáz küzdelem várható, és nagyon sok új nevet kell megtanulnunk. A „kiöregedettek” helyére ugyanis nem kevésbé ügyes trónkövetelők léptek.

Fontos megemlíteni, hogy a horgászás mint a természetben történő aktív szabadidő-tevékenység egyre népszerűbb. Érthetőre fordítva: általa legkönnyebb elszólitani a gyereket a számítógéptől, és valós világot kínálni a virtuális helyett. Csupán példának okáért mondjuk, hogy a szájiának volt csapatuk a kiscsoportban, a nagycsoportban kettő is, de a lányok versenyében is a résztvevők fele száji volt. Az ifjú hölgyek versenyét az óbecsei Fáin Mónika nyerte.

Domonkos Fanni

Müller Krisztina

Krizsák Mátyás

Kothay Arnold

Dragan Reznić

Fáin Mónika

Ökotudat Környezetvédelmi Csapatverseny

Szabadkán az Észak-bácskai Magyar Pedagógusok Egyesületének szervezésében idén is sor került az Ökotudat Környezetvédelmi Csapatversenyre: április 27-én tartották meg a szabadkai Október 10. Általános Iskolában.

A verseny előkészületei már januárban elkezdődtek, együttműködve a zsűritagokkal a szervezőbizottság felállította a verseny kritériumait. A zsűri tagjai voltak: **Bicó Irén** földrajztanár, **Bartusz Erika** vegyész, **Vinkó Tamás** környezetvédő.

A verseny igen komplex, széles körű tudást igényel a csapatoktól, és önálló kutatómunkára ösztönzi őket. Összesen 14 csapat jelentkezett, ebből 14 részt is vett. Vajdaság számos településéről érkeztek a csapatok: Kanizsáról, Martonosról, Csantavérről, Szabadkáról, Telecskáról, Bácskertesről, valamint Kúlaról, Gunarasról, Palicsról.

A csapatok prezentációt készítettek lakóhelyük, illetve környékük természeti értékeiről, környezeti problémáiról, az ökotudatos életmódról. A beszámoló sokszínűre sikerült. A tanulók másik feladata a plakátkészítés volt. A téma: Talajpusztulás és -védelem. A plakátok nagyon kreatívak és ötletesek voltak, a téma feldolgozása számos ötlet megvalósítására adott lehetőséget.

A szoros versenyt követően a pontszámok alapján a következők lettek a legjobbak:

1. Szabadkai Majsai Úti Általános Iskola: Simon Nikolett, Macankó Márk, Köblös Dominik

Felkészítő tanár: Szabó Gábor

2. Kúlai Petőfi Brigád Általános Iskola: Farkas Nikolett, Szabó Blanka, Nagy Krisztina

Felkészítő tanár: Pozsár Andrea

A díjazottak

3. Bácskertes József Attila Általános Iskola: Kratofil Zsóka, Kujundzsity Klaudia, Tallósi Adrien

Felkészítő tanár: Ódri Georgina

4. Gunarasi József Attila Általános Iskola: Fontányi Réka, Posztós Nikolett, Szunomár Klaudia

Felkészítő tanár: Laták Mónika

Minden tanuló emléklapot, kulcstartót és füzetet kapott ajándékba.

A verseny 9-től 14 óráig tartott, majd ezt követően a résztvevők Palicsra kirándultak, a Riparia Természetbarátok Egyesület közreműködésével. Az Ökoközpontba is ellátogattak, Vinkó Tamás a víz védelméről tartott nekik szemléletes előadást, lekötve a diákok figyelmét.

Kovács Laura

Előadni is tudni kell – sokan most döbbsentek rá erre

Nem volt nehéz

A legkisebbek színjátszó találkozója Kishegyesen

Az óvodás színjátszók 21. alkalommal gyűltek össze május derekán Kishegyesen, s ez a megmérettetés kiváló „előjátéka”, bevezetője az általános iskolás korúak vagy idősebbek színházi kalandozásának.

A nagy hagyománnyal rendelkező eseményen ezúttal mintegy 250 gyermek vett részt Vajdaság számos településéről. A találkozót **dr. Szőke Anna** fő szervező, a Vajdasági Magyar Óvodapedagógusok Egyesületének elnöke nyitotta meg.

A találkozón általában 250–300 gyermek vesz részt, de az idén ez a szám egy picivel alacsonyabb volt. Ez azzal magyarázható, hogy kevesebb a magyar gyermek, sokan családostul mennek el, s emiatt tagozatok szűnnek meg az óvodákban. Az idei találkozóra Zentáról, Tornyosról, Csantavérről, Magyarakanizsáról, Tóthfaluból, Topolyáról, Óbecséről és Csókáról érkeztek csoportok. Az előadásokkal párhuzamosan játszóház zajlott, a program délutáni része pedig a Kátai-tanyán folytatódott, ahol ebéd is várta a résztvevőket.

Együttműködés nyílt a helybeli Ady Endre Kísérleti Általános Iskola galériájában, több mint 100 baba látható Vajdaság különböző

helységeiből. A legrégebbi baba több, mint 100 éves, és Zentáról érkezett a kiállításra.

– Stílusukat illetően a babák tükrözik a kor szellemét és a technikai lehetőségeket. Nagyon sokszínű és sokrétű a kiállított tárgyak gazdagsága. A népviseletes babák mellett található olasz, német, kirgiz, matyó és még nagyon sokféle baba – mondta el Szőke Anna.

L. J.

A zongoratanárnőm

A legkedvesebb tanárnőm a zongoratanárnő. Tóth Diósi Arabellának hívják. Azért a kedvencem, mert türelmes és kedves.

A tanárnő 33 éves, alacsony és teltkarcsú. Szemüveget visel, és függőt hord. Az öltözképe színes. Szerintem a rózsaszín áll neki a legszebben. Van egy hangjegyes esernyője, ami nekem nagyon tetszik. A tolltartója és a notesza is rá jellemző, hangjegymintás.

Az órák előtt mindig iszik egy csésze kávé. Mielőtt a zongorához ülök, megkérdezi, gyakoroltam-e. Én mindig azt felelem, hogy gyakoroltam. Mikor az egyik darab nehezebben megy, beírja a füzetbe nagy betűkkel: „KIGYAKOROLNI”! Amikor egyenetlenül játszom el a zongoraművet, a patentceruzájával kezdi el kopogni a ritmust az asztalon, és néha betörök a hegye a ceruzának. Ilyenkor magamban nevetni szoktam. Gyakran azt szokta mondani, hogy játsszam le még egyszer. Ekkor magamban mérgeződni szoktam. Koncertek előtt együtt izgul a diákjaival.

Nehezen szoktam meg, mert régen a nénam volt a tanárnő, de mára már nagyon megkedveltem, mert igazságos, becsületes, és arra törekszik, hogy minél több tudást átadjon.

Marijic Andrej, 5. osztály, Dózsa György iskola, Gunaras

A reggel az ablakon keresztül

Felébredek a derűs álmomból. Megágyazok, és kinézek az ablakon. Látom, hogy a kiskutyám, Luna, játszik a bundájával, biztos éhes lehet. A reggeli levegőt ekkor még nem önti el a szürke gonosz füst a kocsikból. A fák színes kalapot húznak, és készen állnak, hogy elárasszák a környéket illattal. A tulipánok szintén illatoznak, mintha csak kis fákat látnék. Látom, hogy a Nap, mint a mágnes, csak vonzza az utcára az embereket.

No, de mennem kell, mert a kutya várja a finom falatot!

Ollai Ákos, 4. osztály, Emlékkiskola, Zenta

Aki mer, az nyer

Egy napon, amikor zeneiskolába mentem, nagyon izgatott voltam, hogy mi fog majd történni a harmonikaórán. A tanárnőm azt közölte velem, hogy nemsokára verseny.

Sokat gondolkodtam azon, hogy részt vegyek-e a fellépésen. A szüleim biztattak, hogy menjek el, de én még ekkor sem tudtam dönteni. A következő harmonikaórán így szólt a tanárnőm:

– Eldöntötted már, hogy mész-e a versenyre?

Erre nem tudtam mit felelni, de végül ezt mondtam:

– Nem, még nem döntöttem el.

– Rendben! Nem baj, de nekem holnap át kell adnom, hogy ki megy, és ki nem.

Egy kis idő múlva így szóltam:

– El szeretnék menni!

– Ennek nagyon örülök! Két hét múlva lesz Törökkanizsán. Majd én elviszlek – örvendezett a tanárnő.

„Mit mondtam? Ennek nem lesz jó vége!”, gondoltam. Elérkezett a nagy nap. Már induláskor ideges voltam. Amikor odaértünk, beléptünk egy terembe. Szemem, szám nyitva maradt, mikor meghallottam, hogyan játszanak a többiek. „Utolsó leszek! Ezek ellen esélyem sincs.” Rengetegszer átolvastam a kottámat, már csak azt vártam, hogy végezzek, és mehessek haza.

– Beáta, te következ! – hallottam.

„Mi lesz velem, mi lesz velem?” Nagy, rémisztő színpadon kellett fellépnem. Szerintem egész jól ment, a tanárnő is megdicsért. Ezután kaptam valami kis csomagot. Ennek nagyon örültem, de nem jobban annál, mint amikor a tanárnőm ezt mondta:

– Elsők lettünk!

– Komolyan? – nem hittem a fülemnek.

– Igen! Száz pontból kilencvenkettőt értél el.

Pár perc múlva megkaptam a diplomát is. Nagyon jólesett a győzelem. Mindenkinnek ezt üzenem: „Aki mer, az nyer!”

Vastag Beáta, 7. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Feledhetetlen fürdőzés

Az iskolám egy nap kirándulást szervezett a kanizsai fürdőbe. Pacséról indultunk.

Két autóbuszal mentünk. Az út hosszúnak tűnt. Mikor odaértünk, rögtön belementünk a vízbe. Volt két medence. Az egyik medencében hideg, a másikban pedig meleg víz volt. Kaptunk még szivacs hengereket és labdákat is. Jót játszottunk. Én nagyon élveztem. A végén nehéz volt ki-menni a vízből. Sajnos hat órákor véget ért a fürdés. Zuhanyoztunk, haját mostunk. Kimentünk, és vártuk az autóbuszt. Mikor beszálltunk, rögtön szerettem volna visszamenni, de igaz, hogy nagyon fáradt voltam.

Amint hazaértünk, mentem az ágyba. Úgy aludtam, mint a bunda. Még másnap is fáradt voltam egy kicsit. De azért remélem, máskor is megyünk.

Hajler Kitty, 3. osztály, Moša Pijade iskola, Pacsér

Gazdim, Barbi

A nevem Perek, kis tacsó vagyok, 2 éves. Fekete, kis szőrű, barna szemű kis tacsó.

Egy szép reggel vásárba jött az új családom, megláttak a fatörzs mellett egy kis ládikóban, két testvéremmel. A kis dobozon ez állt: „Ingyen elvihető.” A gazdijaim megláttak, és egy kislány kivett a testvéreim közül. Így szólt:

– Anyu, ugye hazavisszük!?

Kicsit félrevonult a lány apjával, és mikor visszajöttek, így szólt:

– Igen, hazavisszük!

Apu beleszólt:

– Ha majd eteted és itatod!

– Igen – szóltam.

– Rendben – mondta, és úgy folytatta –, szavadon foglak!

Persze én kis szerencsétlen nem értettem egy szót se, és így szóltam:

– Vuf, vuf (Gyerünk már, melegem van!)

Elindultunk. Megérkeztem az új házamhoz. Van rajtam kívül még 5 kutya. Egyik reggel, nekem még hajnal volt, kijött a gazdám, és így szólt:

– Szia, Perek. Majd jövök. Mennem kell iskolába.

Persze, én itt sem értettem semmit, és így szóltam:

– Vuf, vuf. (Ne menj el!) – mert láttam, hogy valami finom rágni való nagy szőrös izé volt rajta.

Ő persze így szólt:

– Szia, majd jövök.

Amikor hazaért, kijött hozzám, és játszani kezdett velem. Valami rágni valót adott, amit nem értettem, hogy miért, de a nyakamba tette, és ráncigálta. Én nem értettem, hogy miért ráncigálta, de mentem utána. Miután hazamentünk, jól kifáradtam, bement, és így szólt:

– Bocsi, most mennem kell tanulni.

Így néz ki egy nap az új családommal. Persze eleinte szomorú voltam, mert anyutól és a testvéremtől elráncigáltak, de most már nagyon boldog vagyok itt.

Bakurek Barbara, 6. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

A szülőföld. Bacsó Noémi, 6. osztály, Nikola Tesla iskola, Topolya

Kedves Pajtások!

Szinte hihetetlen számomra, hogy elérkeztünk a tanév utolsó előtti számához. Már csak azért is, mert ha helyszűke miatt kimaradtak a jó munkáitok, úgy gondoltam, lesz még nap, lesz még Rügyfakadás. Most viszont azzal szembesültem, hogy elfogynak a napok, és nemigen lesz mód pótolni a mulasztást. Azt azonban megígérhetem, hogy a Magyar Szó pénteki számában megjelenő Napsugárba átirányítjuk a tanév folyamán meg nem jelent munkáitokat, napilapunk gyermekrovata ugyanis nyáron át sem szünetel. Ne lepődjetek tehát meg, ha viszontlátjátok fogalmazásaitokat, rajzaitokat a nyári szünetben a Magyar Szó gyermekrovatában!

Ezen a héten az **óbecsei Sever Đurkić**, az **adai Cseh Károly**, a **szabadkai és a szenttamási J. J. Zmaj iskola** diákjai örvendeztettek meg bennünket munkáikkal, válogatásunkba legfeljebb a jövő héten kerülnek.

Mai számunkban a leírások dominálnak, érdekes munkák, olvasások el!

Nagy Magdolna

Édesapám

Az én édesapám neve Sándor István. A haja világosbarna, a szeme pedig barna, és szemüveget visel. Közepes termetű. Szereti a munkáját.

Sokat dolgozik, így kevés szabad ideje van, de amikor csak teheti, családi programot szoktunk csinálni. Ő segít nekem és a testvéremnek a szerb nyelv tanulásában és a házi feladat leírásában is. Szereti a családját, és ha bármilyen gondunk, problémánk van, ő segít, és jó tanácsokat ad. Mikor apával vagyok, biztonságban érzem magam, mert tudom, hogy ő megvéd, és óv mindentől.

Nagyon szeretem az apukámat, mert szerintem ő a világ legjobb apukája.

Sándor Ádám, 5. osztály, Kizúr István iskola, Szabadka

Nagyszüleimnél.

Németh Richárd, 1. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Búcsúztató

Most hetedikes vagyok, de nekem sem kell már sok, és én is ballagok.

Nektek elérkezett már az idő, hogy kirepüljétek a fészkekből, és egy nagyobb kerestetek. Sok szép emléketek van az osztálytársaitokkal kirándulásokról, ünnepekről és még sok másról. Egy részetek boldog, hogy befejezték az általánost, de vannak, akik szomorúak. Amikor ballagtok majd, akkor jut eszetekbe, hogy milyen jó is volt ez a nyolc év. Hiányozni fognak az osztálytársak, alsós és felsős tanárok. Hamarosan elérkezik az érettségi napja, ahol felmérnek minden nyolcadikost, hogy mennyit tanult meg nyolc év alatt. Akik jól megírják, azok mehetnek majd olyan iskolába, amelyikbe ők akarnak. Lesznek, akik messzire mennek továbbtanulni, de lesznek olyanok is, akik egészen közel maradnak. Mindegy, hová mentek, mindenki egy új környezetbe kerül. Újak lesznek a tanárok és az osztálytársak is. Új emlékek és barátságok jönnek létre. Nem lesz könnyű, de ha sokat tanultok, meglesz a gyümölcse. A hónap végén még elmentek egy utolsó közös kirándulásra az osztálytársakkal és az osztályfőnökkel. Ezzel a kirándulással is több lesz az emléketek.

Én nem mondom sokat nektek, csak annyit, hogy sikerekben és szép emlékekben gazdag továbbtanulást kívánok minden nyolcadikosnak.

Sebők József, 7. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Egyszer véget ér

Minden mulandó, semmi sem örök. Minden változik, még akkor is, ha csak lassan, és nem veszed észre. Ugyanígy van az én osztályommal is. Hiszen ha szétnézek, arcokat látok. Változó, de ismerős arcokat. Akik régen gömbölyű, mosolygós, csillogó szeműek voltak, ma már kezdenek komolyodni. Ez kicsit ijesztő. Aztán egyszerre csak valaki elneveti magát, és vége az idilli képnek. Halk morajlás fut végig a termen a meg-megnyikkanó székek és forgolódó fejek miatt. A tettet elkapják, készen, vége, hiába szabadkozik, tudjuk, ki volt. Nyolc év alatt már megismertük. Most meg felismerjük a hangját. Azzal pedig pláne magára vonja a figyelmet, ha meg sem szólal. Tehát ezt kellene itt hagyynom?

Vagy egy másik eset. Amikor valaki felel. Bele se pislantott a füzetébe. Már, ha van. Az osztály egyik fele súg, míg a többi takarja a segítőket. Ezekről küldenek el?

Mintha egy örökkévalóság telt volna el azóta, hogy beültem az első sor ablak felőli második helyére. Talán az volt az egyetlen alkalom, hogy elől voltam. Mert azóta, ugye, én is változtam, kicsit megnyúltam. Ezután ki fog nyafogni, hogy nem lát tőlem?

Nem mondom, hogy mindenkivel puszipajtások lettünk, de akivel nem, azzal jó volt veszekedni. Sok meghatározó személyiséggel találkoztam ez alatt az idő alatt, és nemcsak pozitív kisugárzásaikkal. Akárhogy csűröm-csavarom, ennek vége.

Farkas Naomi, 8. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Hazudós mese

Amikor Mia és én fölkeltünk, akkor föllögtünk, és megmostuk a fogunkat.

Mia megcsinálta maminak és tatinak a vacsorát, én pedig megmostam a kutyákat, mert el kellett hogy vigyem őket az iskolába. Azután Mia és én elmentünk dolgozni. A kutyáknak kellett még benzin, és ezért elmentünk a benzinkútra. Ott várnunk kellett a sort, mert mindegyik helyen volt egy kutya. Amikor mi voltunk a soron, akkor ott öntöttünk benzint a kutya szájába, és azután mentünk dolgozni. A parkolóban nagyon nehezen találtunk egy házikót, és leparkoltuk a kutyákat. Amikor ott hagytuk őket, akkor bementünk a munkahelyre. Andi, Dávid és én fölemeltük a kamionokat, és betettük a dobozokba, és így egész nap. Amikor hazaértünk, a mami és tati vártak minket, hogy menjünk aludni az oroszlánon.

A nap végén reggelit készítettünk a szüleinknek, azután beszélgettünk arról, hogy telt el a mai nap. Miután felhúztuk a kakast a reggeli ébredéshez, lefeküdtünk aludni.

Đurin Neo, 5. osztály, József Attila iskola, Újvidék

A régió legnagyobb távcsövét állították fel Szerbiában

A Nišhez közeli Prokuplje mellett, a Vidojevica hegyen a napokban felállították a régió legnagyobb távcsövét, amelynek 1,4 méteres a távcsőtükre. A szakemberek hangsúlyozták, hogy ez a teleszkóp kétszer akkora, mint amit eddig használtak a szerbiai csillagászok.

Az új, teljesen robotizált teleszkóppal a csillagászok bekapcsolódhatnak a korszerű megfigyelésekbe, valamint lehetőségük lesz a világűr legnagyobb titkait is vizsgálni, mint amilyen a fekete lyuk, a sötét anyag és a galaxisok felépítése. Sajtóértesülések szerint a teleszkóp hivatalos átadása várhatóan június elején lesz.

A Vidojevicán lévő csillagvizsgáló kiépítését 11 évvel ezelőtt, 2005-ben kezdték meg, miután kiderült, hogy az erős légszennyezettség miatt Belgrád nem alkalmas helyszín az óriási távcső felállítására.

Hogyan szabaduljunk meg a baktériumtelepektől?

Lehangoló látvány, valóságos baktériumtelep gyűlik össze az okoseszközökben – ráadásul mivel a piszok és a szennyezőanyagok kontakthibákat, túlmelegedést okozhatnak, hosszabb távon maradandó károsodást is eredményezhetnek. Ajánlatos a tisztításuk. Leginkább egy mikroszálás kendőre van szükség. Ne használjunk papírzsebkendőt, papír törülköződőt, mert miként a szemüvegek, úgy a kijelzők tisztítására is alkalmatlanok, mivel finom karcolásokat okoznak a kijelzők felületén. Ne tisztítsunk vízzel! Ha nagyon mocskos lett, jó szolgálatot tehet a számítógép képernyőjének helyrehozatalában a kifejezetten erre a célra árusított spray.

Laptop, PC, okostelefon beépített kamerájának a tisztításához a már említett mikroszálás kendőn kívül érdemes lencsetisztító készletet vásárolni (szintén jó lesz a fényképezőgép lencséjéhez), amely a kendőn, spray-n kívül az eldugott résekbe ragadt por-szemek eltávolítására alkalmas pumpát is tartalmaz. Lehet próbálkozni fültisztító pálcikákkal is. Időről időre csodát tud tenni

a visszafogott porszívózás vagy a sűrítettlevegő-spray használata.

Végso esetben (áramtalanítás után) a számítógép oldalapjának a leszerelése után kis fokozaton, távolról, kíméletesen próbálkozhatunk porszívóval, de igazán biztonságosan akkor járunk el, ha sűrítettlevegő-spray segítségével távolítjuk el a szennyeződést. A spray-t szabad levegőn használjuk, mert egy elhanyagolt gépből meghökkentő mennyiségű por áramolhat az arcunkba. Aki fél felnyitni a PC-t, egyszerűen fújjon be a ventilátor nyílásán a kikapcsolt laptopba, számítógéphez.

Félévente célszerű elvégezni a nagytakarítást: meg fogunk lepődni, mit találunk a tisztának vélt PC belsejében. (hirado.hu)

AUTÓ

Huszonöt év múlva csak elektromos autók lesznek Indiában

Az 1,2 milliárd lakosú India vezetői azt szeretnék, ha 2030-ra a forgalomban lévő összes autó elektromos lenne. Az Autoblog.com beszámolója szerint India már most is ösztönzi az elektromos autózás elterjedését, támogatást adnak a káros anyagtól mentes járművek vásárlásához, illetve az infrastruktúra kiépítéséhez.

Több európai ország is hasonló tervet szövöget, Norvégiában például 2025 után már nem lehet benzin-, illetve dízelüzemű autót venni, 2050-től pedig összesen nyolc amerikai állam sem adna ki új forgalmi engedélyt fosszilis energiahordozóval üzemelő járműre.

ÚRKUTATÁS

Kinyílt az első virág a Nemzetközi Űrállomáson

Scott Kelly amerikai űrhajós csaknem egy évig volt a Nemzetközi Űrállomáson, és egy kivirágzott zinniaról küldött képet a Földre. Kelly a Twitteren osztotta meg a rézvirágként is ismert zinniaról készült fotót, ezzel a felirattal: Debütált a legelső, világűrben nőtt virág. A zinnia nevelésével fontos információkhoz juthatnak arról, hogyan virágoznak a növények az űrben, és ez megnyithatja az utat más növények nevelése előtt. A NASA kutatói azt is szeretnék felmérni, hogy a legénység hangulatára milyen hatással van az, hogy növények nőnek az űrállomáson.

Az űrállomás tavaly áprilisban kapta meg azt a különleges

növénytermesztő berendezést, amellyel már salátát is termeltek. A berendezésben piros, kék és zöld fények serkentik a növények növekedését. Az űrhajókon termesztett zöldség fontos szerepet tölthet be a hosszú távú, hónapokig vagy akár évekig tartó űrutazásoknál és egy lehetséges jövőbeli Mars-expedíciónál.

A mezők poros dűlőútjain rengeteg megfigyelni való kínálta magát. Májusban nagyban virágzik az út menti galagonya. Fehér szirmai között nagyon sok rovar közvetlen közelről csodálhatunk meg. Közülük a legszebbek egyike a napfényben zölden csillogó *aranyos rózsabogár*. Figyeljük meg, amint döngicsélve érkezik valahonnan, és a virágokra ereszkedik! Más bogarakkal ellentétben repülés közben a szárnyfedőit nem emeli fel, így hártás szárnyait a fedők két oldalán levő résen nyújtja ki, amikor a levegőbe emelkedik. Elsősorban a meleg, napsütöses órákban tevékeny. Ilyenkor egy-egy galagonyán néha tucatnyinál is több példányát figyelhetjük meg.

Cigánycsuk: hím...

...és tojó

Ha enyhe volt a tél, az első *kisnyulak* akár március végén is napvilágot láthatnak. Az első napokban egyenként rejtőznek el a fűben, teljesen szagtalanok, még a jó szimatú *róka* sem talál rájuk. Gyorsan fejlődnek, és hamarosan már futva menekülnek, ha kell. A mezei nyúl elsősorban a szürkületi órákban mozog, jár táplálék után, ezt a mező szélén álló magaslesen ülve bárki megfigyelheti. Éjszaka is tevékeny, de ezt legfeljebb a telihold fényénél láthatjuk. A nappali órákat ellenben a vackában fekvé, pihenéssel tölti.

Mezők poros dűlőútján

A nyílt területek jellemző két madárfaja a *cigánycsuk* és a *rozsdás csuk*. Előbbi márciusban már az első költés tojásait melengeti, majd a fiókák önállósulása után májusban másodszor is fészket épít. A rozsdás csuk csak április második felében érkezik haza Afrikából, és évente csak egy alkalommal, májusban vagy júniusban nevel fiókákat. Fészket mindkét faj a fű közé rejt, lehetőleg olyan helyen, ahol kisebb bokrok, héjakút mászónya vagy más olyan növény van, amelynek a csúcsára ülve egyrészt zsákmányra lesket, másrészt szemmel tarthatja a környéket. A mezei gazosokban, de a tanyák és hodályok környékén is felbukkanhat a karcsú testű, fürgé mozgású menyét. Farkának hegye bundája színével megegyező vörhenyesbarna, ez különbözteti meg a hasonló nagyságú és színezetű hermelintől, amelynek farkokvége mindig, még a téli időszakban is fekete, pedig ekkor az állat bundája fehérre színeződik.

Sch. E.

A mezei nyúl akár már március végén meghozhatja első utódait

Tudod-e?

...hogyan mit eszik a húsevő növény?

Nem rántott csirkét és fasírtot. Ezeknek a növényeknek a leveleik végén tömlőszerű kitüremkedés van, amit kancsónak hívunk. A széle többnyire színes, hogy a rovarokat magához csalogassa. Ha ügyetlenek, a kancsó peremén megcsúsznak, és a tömlő mélyére pottyannak. Persze menekülnének onnan, de nem tudnak, mert beleragadnak a lefelé álló ragadós szőrszálakba. A fogságba esett rovarok elpusztulnak a kancsó mélyén, és felbomló testükből táplálkozik a növény.

...hogyan melyik a legnagyobb állat a világon?

A kék vagy óriás bálna, amely megnőhet 30 méter hosszúra is, súlya pedig 135 ezer kg lehet. Ezt úgy képzeljétek el, mintha egy óriási mérleg egyik serpenyőjében ülne a bálna, a másikban pedig 22 nagy elefántbika kuporogna. Így lenne a mérleg egyensúlyban. A bálnák emlősállatok, a tengerek lakói. Kicsinyeik is óriások, a kék bálna születésekor 7 méter hosszú és 7 ezer kg súlyú.

A rovarok egyik legszebbike az aranyos rózsabogár. Ne gázolj rá, ha lábad elé kerül!

GYÓGYNÖVÉNYEINK

A bazsalikom

Az ajakos virágúak családjába tartozó, igen változatos megjelenésű növény napjaink egyik legnépszerűbb fűszernövénye. Felhasználása nem újként, hiszen már az ókori kultúrák is ismerték és alkalmazták. Az eredetileg Dél-Ázsiából származó növénynek több mint százötven változata ismert, így színe, illata, íze és külleme is igen változatos. Íze és illata igen jellegzetes, leginkább az ánizsra, a szegfűszegre, valamint a mentára hasonlít.

A bazsalikomot manapság inkább fűszerként, mintsem gyógynövényként használják, ennek ellenére jótékony hatása számos betegség esetén bizonyított. Friss levele evés előtt elrágva étvágygerjesztő, étkezés után emésztésségítő, köhögéscsillapító, idegerősítőként is ismeretes, valamint antibakteriális hatásának köszönhetően kiváló sokféle bőrbőrlélmára.

Sárgadinnye, görögdinnye

Adinnyés bácsi Hajniék szomszédságában lakott feleségével, Terus nénivel. Szép házuk volt, üvegverandával, ahol a jégvirágos ablak mögött egész télen piroslott a muskátlik virága. Papagájai is voltak. Hajni és húgocskája, Rita gyakran átlátogatott hozzájuk, hogy megcsodálják a virágok között röpködő madarakat.

Terus néni ilyenkor dinnyebefőttel kínálta a kislányokat. Nagyon szerették a cukorszirupban eltett dinnye édes, sárga kockáit és a befőtt sűrű levét. Olyan volt, mint a méz. Tavasz felé csodálkozva látták, hogy az üveges veranda párkányán véges-végig tejfölszopoharak sorakoznak. Mind-egyikben föld volt.

– Mi lesz ebből? – kíváncsiskodtak a kislányok. – Homokpogácsa?

A dinnyés bácsi nevetett.

– Nem homokpogácsa, hanem dinnyepalánta. Minden pohárba dinnyemagot ültettem. Nemsokára kikel.

Csakugyan, mire legközelebb átlátogattak, már minden tejfölszopohárban zöldellt egy-egy kis növényke: fényes, kerek levelű dinnyepalánta.

– Hogyan fér majd el a dinnye ebben a pohárban? – aggodalmaskodott Hajni. A dinnyés bácsi megnyugtatta:

– Addigra már sehol sem lesz a pohár. Mihelyt elmúlik az éjszakai fagyok ideje, kiültetjük a palántákat a kertbe.

A ház mögött nagy kert volt, és ezt a kertet a dinnyés bácsi elejétől a végéig felásta. Nem volt benne sem homokozó, sem hinta, pázsit sem volt, csak szépen elgereblyezett, porhanyós föld. Mikor fölmelegedett az idő, ebbe a földbe kerültek a dinnyepalánták, jó messzire egymástól.

– Szegénykék, így nem tudnak beszélgetni! – sajnálkozott Rita. Hajni kinevette.

– Ó, te kis buta! A növények nem beszélgetnek!

– Legalábbis nem úgy, ahogyan mi! – mondta a dinnyés bácsi. – Mindenesetre szeretik egymás társaságát, annyi szent. És meglátjátok, pár hét múlva egészen közel kerülnek egymáshoz!

A jó idő beálltával a kislányok már nem jártak át olyan sűrűn dinnyés bácsiékhöz, mint télen. Óvoda után egész estig a kertben játszottak, hintáztak, pancsoltak. A kerítés lécei között átláttak a szomszéd kertbe, ahol a kis dinnyepalánták már megnöttek, hosszú indákat növesztettek, sok fodros-bodros levelet, és úgy befutották a kert minden talpalatnyi helyét, hogy a földet nem is lehetett látni.

Nyáron három hétre bezárták az óvodát. Az óvó nénik szabadságra mentek, a termeket ki-festették. Erre a három hétre Hajniék szülei is szabadságot vettek ki. Elutaztak ahhoz a nagymamájukhoz, amelyik a Velencei-tónál lakott, és mindennap strandra jártak. Lebarapultak, meg-

nöttek, valamelyest úszni is megtanultak. Mikor letelt a szabadság, hazautaztak.

Tikkasztó meleg nap volt, a kislányok egész úton szenvedtek a szomjúságtól. Ittak ugyan szörpöket, fagyaltotztak is, de egyre szomjasabbak lettek.

– Már azt hittem, sosem érek velük haza! – panaszkodott édesanyjuk Terus néninek, aki az ablakból nézte megérkezésüket. Láta, milyen fáradt, elcsigázott a két gyerek, de még a szülők is.

– Tudok én erre orvosságot! – mondta mosolyogva. Négy jéghideg sárgadinnyét hozott nekik, mindenkinek egyet-egyet.

– Látjátok? – mutatta a kislányoknak. – Ez lett abból a magból, amit a tejfölszopohárba ültettünk.

Hajnit és Ritát csak az érdekelte, hogy minél előbb chessenek a dinnyéből. Alig várták, hogy édesapjuk fölszeletelje. Édes volt, mint a méz, illatos, zamatos.

– Ilyen finomat még életemben nem ettem! – mondta Hajni. Rita csak bólogatott, mert sajnálta az időt a beszédre, mikor dinnyét ehetett.

Mikor azonban pár hét múlva a dinnyés bácsi egy hatalmas görögdinnyét hozott nekik, és megkóstoltatta velük a léket, kijelentették, hogy ez még a sárgadinnyénél is finomabb. Szinte itták, szüröcsölték az édes dinnyelét. Azután egy-egy nagy szelet dinnyével kiültek a teraszlépcsőre. Azonnal megjelent egy darázs. Izgatott zsongással keringett körülöttük.

– Dinnyét akar enni! – mondta Rita. Hajni nevetett. – Tudja, mi a jó!

Egy darabka dinnyét letettek a lépcső szélére, és nézték, hogyan lakmározik belőle a darázs. Azután azt figyelték, hogyan tisztálkodik: sorra törölgette mind a hat lábát, csápjait, szárnyait, s mikor már elégedett volt saját magával, elrepült.

– Az a baj, hogy nekünk is meg kell mosdanunk! – sóhajtott Hajni. Minden ujjá ragadt. És bár a dinnyeevés után nemcsak mosdaniuk, hanem zuhanyozniuk is kellett, hónapok múlva is fölcillan a szemük, ha eszükbe jutott a nyár első görögdinnyéje.

Bálint Ágnes

(Semmi, mielőtt)

Semmi, mielőtt bármit mondanál,
 semmi. Csak egy könnyű fuvallat.
 Mielőtt helyükre kerülnek a tünemények,
 a teret feltölti az idő energiával.
 Mielőtt körbeér a teremtés;
 tűz és föld, víz és levegő.
 Mielőtt virágba borulnak az óceánok.
 Mielőtt helyükre kerülnek
 levelek és rügyek a fákon.
 Mielőtt szavak a könyvekbe.
 Mielőtt hangjegyek a kottára.
 Mielőtt bármit mondanál,
 nézz körül a kezdet kezdetén.
 Semmi. Csak egy könnyű fuvallat.
 Tanulj meg sorok közt olvasni!

(Vadnak születünk)

Vadnak születünk.
 Kosnak, baknak, oroszlánnak,
 bikának. Vízöntőnek, mérlegnek,
 skorpionnak. Szűznek.
 Sárkánynak, lónak, disznónak.
 Szépek voltunk és hamvasak.
 Mi voltunk égen a csillagok.

&

Vadnak születünk.
 Tücsöknek, hangyának.
 Harkálynak, papagájnak.
 Hogy elmondjuk fünek-fának.
 Mértéket veszünk a mértéktelenségről.
 Ugyanaz a hangsúly, tévova kontextus.
 Génhibás immanencia.
 Zöld nadrág, sűrű levegő.
 Bécs felé rohan a Balkán Expressz.
 Leányfűlben két szép függő,
 a nyakában pulóver.
 Tővig boogie-woogie.
 Ugyanaz a fajsúly,
 ugyanaz a ritmusszelence.

&

Vadnak születünk.
 Ráknak, hálnak.
 Ikernek, nyilasnak.
 Papucsállatkának.
 Tigrisnek. Bakancsnek.

Fenyvesi Ottó versei

Hittünk a mennyországban,
 hittünk a csókoknak, a könnyeknek.
 Ültünk a harmatos virradatban.
 Tankok vigyáztak a békére,
 és senki nem akart az NDK-ba szökni.
 Vadnak születünk,
 őznek, szarvasnak, csodának.
 Álltunk talpig hangjegyekben.
 Várt ránk a rock and roll,
 A Kopaszkutya és Amerika,
 a Fillmore East – New York City.
 Hot Lanta. Statesboro Blues.
 Néhány sor kihagyva.
 Allman Brothers Band.

&

Vadnak születünk.
 Bagolynak, verébnek.
 Gödénynek, vöcsöknek.
 Aki nem hiszi, annak elmondom röviden:
 a valóság nagy. Nagyobb, mint gondolnánk.
 De mindjárt ráküldök egy vírusírtót!

&

Vadnak születünk.
 Mindenki az óráját nézte,

s néha felpislantott az égre.
 Vadnak születünk.
 Pimasznak, szelídnek.
 Tele volt a világ
 koronás köldökű,

csikótomporú lánnyal.
 Tele volt kérdőjellel,
 de azért gond egy szál se.
 Csak az eget kémeleltük.
 Odafenn csillogott valami,
 Eine kleine Nachtmusik
 Valaki volt a levegőben.
 Benne lakozott minden,
 ami addig megtörtént,
 és ami majd megtörténik.
 Volt valami az éterben:
 Mala nočna glazba.
 (Boom – Pop Festival Ljubljana).

(Rock'n'Roll)

Rock'n'Roll szörföl a távolban.
 Istenem, helyére kellene tenni
 a régmúltat és ezt a messihi mondatot.
 Mert csak úgy lehetne kerek a világ.

Kedves Olvasó Tanulók!

Fenyvesi Ottó (1954) Magyarországon élő vajdasági magyar költő *Minimum Rock & Roll* (versek és kalózsövegek) című, a *Tiszatáj Könyvek* sorozatban 2015-ben megjelent kötetéből olvashattok ma verseket a Gyöngyhalászban. Fenyvesi-vers már többször jelent meg rovatunkban, így a zEtna Kiadónál napvilágot látott *Halott vajdaságiakat olvasva* (2009), vagy a *Blues az óceán felett* (Művészetek Háza, Veszprém, 2004) című kötetiből. *Maximum Rock & Roll* című (2010) versciklusának némely darabja is napvilágot látott már a Jó Pajtásban.

Ezek a versek most legújabb, a „maximum”-ról „minimum”-ra váltó verseskötetében új jelentést formáznak. Cím nélküliek (a zárójelben a sorkezdet szerepel), csak egy & jel jelöli az új szakaszt. Az

így kialakult cikluskompozícióban (gondolat)ritmikus ismétlődéssel tűnik fel újra és újra egy-egy „Vadnak születünk” kezdetű vers. Ezekből is olvashattok néhányat most itt.

Az említett motívum mellett az *óceán-* és a *vonat-kép* hangsúlyos még a versalkotásban. És természetesen különböző zenei formációk, ritmusok, hangképzések.

Amíg Újvidéken élt, Fenyvesi a rádió lemezlovasa volt. Harminc éve kollázsokat alkot. Sportrajongó.

Egyike azon vajdasági magyar íróknak, közéleti személyiségeknek, akik 2013 és 2014 folyamán interjút adtak a Jó Pajtásnak.

Jó szórakozást!

Bence Erika

Jeles napok júniusban

Június 8.
Szent Medárd püspök ünnepe

Közzismert időjárásjósló nap: „Medárdus, ha tiszta, derült, a nyár már szinte sikerült. De ha akkor esik eső, negyven napig kell esernyő.” Medárd napjához fűződik ugyanis az az ősi népi megfigyelés, hogy ha ilyenkor esik az eső, akkor negyven napon át mindig esik. A legenda szerint **Medárd püspök** (az illusztráción) haragját egy vígan mulatozó társaság „rossz magaviselete” váltotta ki. Büntetésből negyvennapos esőért fohászkodott, s az el is mosta a pajkos gyülekezetet.

Június 24.
Keresztelő Szent János vagy Szent Iván napja

A nyári napforduló ünnepe, a szertartásos tűzgyújtás és tűzugrás egyik jeles napja. A szokásos időjósítás szerint pedig: „Keresztelő János-nap esője nem áll meg, csak negyednapon estére; e nap előtt ha a kakukk megszólal, olcsón adják a gabonát bizonytal.” Régen a legtöbb helyen Szent Iván napját tűzgyújtással ünnepelték. A Szent Iván tüze körül állók almát dobáltak a parázsba, s aztán a gyermekeknek adták, mert úgy tartották, hogy az így megsült alma elűzi a betegséget. Ugyancsak gyógyító erejének tartották a rutafát. Ezt az Ázsiából származó növényt Isten fájának is nevezték, s a középkorban a tisztaság jelképeként tartották, gyógy- és fűszernövényként használták, s azt hitték róla, ha bedobják a Szent Iván-napi tűzbe, megvéd minden bajtól, rontástól.

Június 29.
Péter és Pál apostolok ünnepe

A magyar nyelvterületen általában úgy tartották, hogy ezen a napon megszakad a búza töve, s kezdődhet az aratás.

Utcai lámpák, vagy virágok?

Egyre inkább elfelejtjük, hogy az utca egykor a miénk volt, és már csak gyorsan átrohanunk A-ból B-be, menekülve a szmog, a forgalom vagy a lehangoló látvány elől. Csak néha-néha időzünk el egy kicsit. Éppen ezért mindig izgalmas, ha valaki kísérletet tesz rá, hogy ezeket a tereket visszahódítsa az emberek számára. Van, ahol egy-egy ötletes utcai pad jelenti a forradalom csíráját, van, ahol egy merész street art művész próbálja megtalálni az emberi lelkeket, de néha csak egy ötletes gyalogátkelő visz szintet a szürkeségbe.

Jeruzsálemben, a Vallero nevű téren hatalmas pipacsra emlékeztető villanyoszlopokat állítottak fel, amiknek az az érdekessége, hogy szó szerint kinyílnak, ha alájuk áll valaki. Az óriásvirágok 9 méter magasak, 9 méter szélesek, és mozgás hatására (valamint villamos érkezésekor) levegős kom-

resszorok fújják fel őket, árnyékot és jókedvet teremtve az utca emberének. A hatalmas pipacsok éjszaka természetesen lámpaként funkcionálnak. A tervezők fő célja az volt, hogy egy csipetnyi fantáziával élhetőbbé tegyék a várost. (haerdekel.hu)

Közelgő világnapok

Június 5. – környezetvédelmi világnap

1972. június 5-én nyílt meg Stockholmban Ember és bioszféra címmel az ENSZ környezetvédelmi világkonferenciája, amely ezt a napot világnappá nyilvánította.

Június 23. – olimpiai nap

1894. június 23-án Pierre de Coubertin báró kezdeményezésére összeült Párizsban a kongresszus az olimpiai játékok felújítására, s ekkor elhatározták az olimpiai eszme újjáélesztését. 1987 óta ünnepeljük.

Június 27. – a cukorbeteg világnapja

A diabétesz világnapját az Egészségügyi Világszervezet (WHO) szervezésében tartják. A világon először 1991-ben rendezték meg.

Június 30. – a keresztény vértanúk emléknapja

Időszámításunk, azaz Krisztus után 64-ben kigyulladt Róma cirkusza, a tűz továbbterjedt, és hat napig lángolt a város. Néró császár a keresztényekre fogta a gyújtogatást, és irtózatossággal pusztította őket.

Nézzük együtt a görög oszlopokat!

Dór oszlop

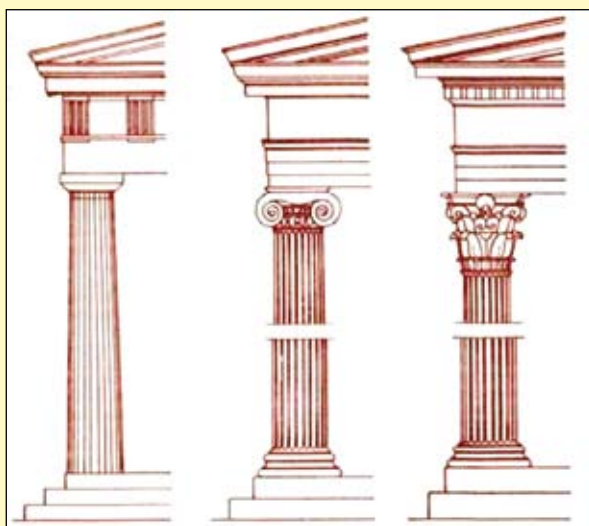
Nevét egy ókori törzscsoportról kapta, akik Dél-Görögországban éltek. Az oszlopfő az ógörög építészet egyik jellegzetes művészeti eleme volt. Jellegzetessége, hogy nincs lábazata, a törzse vájatokkal díszített, ezen nyugszik a párna formájú összekötő elem, mely egy dísztelen fejben végződik.

Jón oszlop

Nevét szintén egy ókori törzscsoportról kapta, akik Peloponnészosz északi részében éltek, majd Kis-Ázsia partvidékén telepedtek le. Jellegzetessége, hogy többrészes talpazaton nyugszik, amit olykor domborművekkel díszítettek. A törzsét szintén vájatokkal díszítették, az oszlopfő pedig csigákban és levéldíszítésekben végződött. Tehát a dór oszlopnál karcsúbb, magasabb és díszesebb volt.

Korinthuszi oszlop

Ez az oszlop csak az oszlopfő kiképzésében különbözik a jón oszlopfőtől. Uralkodó díszítőeleme az akanthuszlevél. Zsúfolt, mozgalmas díszítésű volt. Először az épületek belső építésében, majd a külső díszítésben játszott nagy szerepet.

A dór, jón és a korinthuszi oszlop

Iusztinianosz, Bizánc legnagyobb császára

A Római Birodalom minden idők egyik legnagyobb és legerősebb birodalmának számít. Amikor 395-ben felosztották nyugati és keleti részre, sokan már sejtették, hogy napjai meg vannak számlálva. A nyugati rész valóban meg is szűnt létezni 476-ban a barbár népek támadásai következtében, a keleti birodalom számára azonban még csak ekkor kezdődött igazán egy új éra, amely eltartott csaknem egy évezreden keresztül.

Iusztinianosz császár

A Bizánci Császárság az egész középkorban létezett. Rengeteg uralkodója volt, több különféle családból, különböző tájakról származtak. Némelyek különösen mély nyomot hagytak a történelemben.

Iusztinianosz császár 483-ban született a mai Macedónia területén, Tauresiumban. Jó nevelésben részesült, pedig nem is volt nemesi származású. 527-től Iusztinosz császár társuralkodója lett, nevéhez fűződik a birodalom hatalmának fénykora. Feleségével, Theodóra császárnéval sikeresen vezették a nagy birodalmat évtizedeken keresztül. Kedvesére fontos és nagy felelősséggel járó feladatokat bízott.

A hatodik században még élt a remény, hogy Bizánc vissza tudja hozni a valamikor hatalmas Róma fényét, de ez csak részben sikerült. A germánoktól sikerült visszafoglalnia Hispániát, Itáliát és Észak-Afrikát, ahol a vandálokat győzte le. A vandálokat Gelimer király vezette. Sok rabot ejtettek foglyul, akikkel aztán diadalmenetben meneteltek be Konstantinápolyba. Nem volt jelentéktelen a rengeteg kincs sem, amelyre nagyon is szükség volt az államkasszában. Keleten a perzsákkal háborúzott, megtörve a korábban született békés megegyezést.

A barbárokkal szemben ügyesnek kellett lennie a császárnak, néha egymás ellen kellett uszítani őket. A szlávok is lassacskán érkeztek a Balkán-félszigetre, Bizánc határaihoz, emiatt számos erődítményt építtetett. Újabb veszélyt je-

A Bizánci Birodalom Iusztinianosz idejében

lentettek a birodalom számára az arabok. Bizánc hadjárataiban jelentős szerep jutott Iusztinianosz leghíresebb hadvezéreinek, Belisariusnak és Narsesnek. A keleti birodalom erős tengeri flottával rendelkezett, amellet ostromgépei voltak és jól képzett katonasága. A hódítások azonban csak ideiglenesnek bizonyultak.

Az uralkodó jelentős építkezési munkálatokat folytatott birodalmában. A konstantinápolyi híres Hagia Szophia (jelentése Szent Bölcsesség) keresztény templom Iusztinianosz császár idejében épült. Később, miután a törökök 1453-ban elfoglalták Konstantinápolyt, az építmény dzsámiává lett átalakítva.

Iusztinianosz nagy figyelmet szentelt a kereszténységnek, a pogányokat pedig üldöztette. Ugyanakkor igyekezett az egyházat saját irányítása alá vonni. Minden fontos döntést vallási ügyekben maga hozott meg.

A háborúk és építkezések költségei egyre nagyobb adók bevezetésével jártak, ami a népre egyre súlyosabb teherként nehezedett. Még egy öt napig tartó lázadást is le kellett győznie (Nika-felkelés), hogy megtarthassa a hatalmát.

Iusztinianosz császár a római jog megalkotójának számít. Igyekezett rendet tenni a biro-

dalomban, újításokat vezetett be az államigazgatásban. Törvénykönyvet adott ki 529-ben, majd öt évvel később módosította. Ezekből a módosításokból jött létre később a Corpus iuris civilis (Polgári Jogszabálygyűjtemény). A Corpus iuris civilis lényegében a polgári és büntetőjogi törvények gyűjteménye, összeállításukban személyesen részt vett a császár, Theodórával együtt. Persze, a törvények az uralkodó érdekeit szolgálták. Több európai, sőt Európán kívüli ország törvényrendszereinek alapjait képezik.

I. Iusztinianosz haláláig, 565-ig uralkodott. A császár feleségének halála után sok művészeti alkotást éppen neki szentelt.

Magát, elődjeihez és utódjaihoz hasonlóan római császárnak tartotta. Életét és uralkodását Prokopios írta le. Prokopiosz művében utal arra, hogy nem annyira a császár személyes ügyessége, inkább az érzéke, hogy megfelelő emberekkel vegye magát körül, ez járult hozzá sikeres uralkodásához és egyben Bizánc fénykorához. Bizánc különben épp Iusztinianoszknak köszönhetően óriási politikai és kulturális hatással volt minden környező országra.

Gyarmati Balázs történész

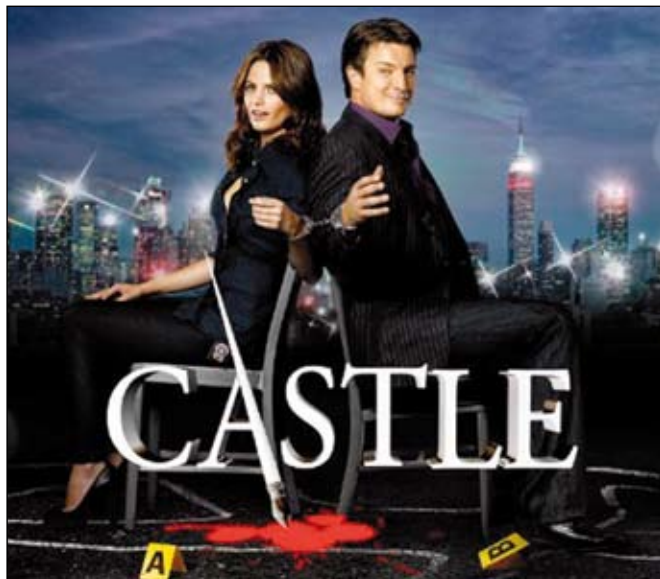

A Hagia Szophia Isztambulban

A hétköznapi kedvencei

Sokan alig várják, hogy kedvenc televíziós sorozatuk mellett megpihenjenek a nap végén. Az alábbiakban néhány népszerű sorozatra fókuszálunk, utánajártunk, melyik kapott folytatást, melyik nem, és kik léptek ki egyes szerepekből.

Véget ért a Castle

Hosszú ideig sikersorozatnak számított a Castle. Nemrég azonban kiderült, hogy a főszereplő Kate Beckettet játszó Stana Katić a nyolcadik évad után búcsút mond a sorozatnak, akárcsak a Lanie Parish-t alakító Tamala Jones. Ezek után kérdésessé vált, hogy egyáltalán folytatódik-e a sorozat. A legvalószínűbb spekuláció az volt, hogy egy rövidített kilencedik évadot készítenek, és utána végleg lekerül a képernyőről a Richard Castle és Kate Beckett életét bemutató sorozat. De nem így lett: a sorozat azonnali befejezését jelentették be a készítői. A Castle című sorozat bevezető évada 2009-ben debütált.

A Trónok harca is befejeződik?

A George R. R. Martin regénysorozata nyomán készülő széria 2011 óta fut nagy sikerrel. Jelenleg is készül az új könyv, a rajongókat pedig a hatodik évad tartja lázban. Habár a filmkészítők bejelentették, hogy lesz hetedik évad, mégis felröppentek híresztelések, amelyeknek nem örülnek a rajongók. Egyik verzió szerint a nyolcadik évadzáróval pont kerül a történet végére, de ez még nagymértékben függ a hetedik évad történetének alakulásától és a nézettségétől is.

Mégis folytatódik a Sleepy Hollow

A 2013 óta futó, nagy sikerű fantasy sorozat, a Sleepy Hollow, illetve Az Álmosvölgy legendája egyik kulcsszereplője, Abbie Mills távozott a sorozatból, a rajongók legnagyobb szomorúságára. A karaktert életre keltő Nicole Beharie elmondása szerint ő szeretett volna kilépni a sorozatból, s a készítők a kérésének eleget téve írták ki Abbie-t a történetből. A színésznő egyébként már jó ideje fontolgatta a távozást, már a harmadik évad megkezdésekor is felröppent a pletyka, miszerint ez lesz az utolsó, amelyben Abbie is feltűnik. Sokak úgy gondolták, hogy ez egyben a sorozat végét is jelenti, hiszen Zach Appelman, valamint az Ichabod Crane szerelmét, Betsy Rosst életre keltő Nikki Reed is búcsúzik a szériától, de nem így történt, és úgy tudni, már készül a negyedik évad. A készítők izgalmas folytatást ígérnek, amelybe visszatér Tom Mison, Lyndie Greenwood, Lance Gross és Jessica Camacho is.

Nem búcsúzik még a Gyilkos elmék

A Gyilkos elmék, azaz Criminal Minds rajongóit szíven ütötte Shemar Moore távozása a krimisorozatból. Shemar Moore a kezdetektől fogva egyik főszereplője volt a Gyilkos elméknek, de saját bevallása szerint elérkezettnek látja az időt, hogy többet foglalkozzon önmagával, a szeretteivel, és esetleg új kihívások után nézzen. Legfőképp a magánéletére koncentrálna, de kipróbálna új dolgokat is. A rajongók megijedtek, hogy ez a sorozat végét jelentheti, vagy más színészek is kilépnek a sorozatból, de erre egyelőre nem került sor, sőt a filmkészítők bejelentették, hogy nem állnak le a tizenegyedik évaddal, lesz tizenkettedik is, persze Shemar Moore, azaz Derek Morgan nélkül.

Fergie új szólóalbummal rukkol elő

Az év elején már értesülhettünk arról, hogy második szólóalbumát készíti Fergie. Ez az a lemez, amelyet Fergie rajongói már tíz éve várnak, akkor jelent meg ugyanis első lemeze, a The Dutchess. Nemrégiben Fergie bepillantást engedett a kislemezébe, így az új album megjelenése már minden bizonnyal nincs messze. Egy interjúban Josh Duhamel, Fergie férje is beszélt felesége új albumáról, mint mondta, kiadásra készen áll, és bármikor megjelenhet. Josh Duhamel arról is szólt, hogy Fergie féltve őrzi azt, amit létrehoz, és ő is már csak akkor hallgathatta meg felesége új dalait, amikor azok elkészültek. Fergie egyébként nemcsak szólóban tér vissza, úgy tűnik, ismét összeáll a Black Eyed Peas-es kollégáival, Will.I.A-mel, Apl.de.ap-el és Tabboo-val, hogy rögzítsék a zenekar hetedik nagylemezét.

Sia és Szenilla

A Némó nyomában 2003-ban jelent meg. Az animációs film rajongói azóta reménykednek a folytatásban. Több mint tíz év telt el, de hamarosan végre mozikba kerül a második résznek számító Szenilla nyomában (Finding Dory), amely ezúttal nem Némóra, hanem Szenillára fókuszál majd. Az ő történetét ismerhetjük meg, de az első rész kedvencei is visszatérnek. A feledékeny Szenillának Ellen DeGeneres adja a hangját, ő maga személyesen pedig Sia Furler énekesnőt kérte fel, hogy elénekelje a film főcímdalát, az Unforgettable-t. Egy feldolgozásról van szó, a dalt Nat King Cole szerezte még 1951-ben, 1992-ben a lánya, Natalie Cole adta elő, amiért Grammy-díjat kapott. Az Unforgettable egyébként minden idők egyik legnépszerűbb szerzeménye, többen is feldolgozták, egyebek közt Aretha Franklin, Jackie Chan, Charlie Sheen és Andrea Bocelli.

Nyári újdonság a Skillettől

A legutóbbi Skillet-nagylemez 2013-ban jelent meg, azóta csend övezte a négytagú rockzenekart. A fennállásának húsz évét ünneplő zenei formáció azonban nemrég bejelentette, hogy új albumot ad ki. A Jen Ledger, Seth Morrison, valamint John és Korey Cooper alkotta Skillet augusztus elején jelenteti meg kilencedik lemezét, amely az Unleashed címet kapta. Az együttes egyelőre a Feel Invincible című zeneszámból adott egy kis ízelítőt. A zenéjük alapján keresztény rocknak definiált Skillet 1996-ban alakult Memphisben. Mivel az együttes tagjai a rock különböző műfajait képviselték, a Skillet elnevezés mellett döntöttek, ami serpenyőt jelent, mert úgy gondolták, együttesük olyan lesz, mint egy serpenyő: belerakják mindazt, amijük van, és majd meglátják, mi sül ki belőle.

Új zenekarokat alapít

Joey Jordison leginkább a Slipknot dobosaként vált ismertté, de tudni róla azt is, hogy állandóan szervezkedik, és több projekten dolgozik egyszerre, még akkor is, ha az eredmény egy kicsit várat magára. Joey nemrég beharangozta új zenekarát, a VIMIC-et, és ízelítőt adott abból is, milyen dalokkal örvendeztetik majd meg a rajongóikat. A fentiek tudatában nagy meglepetésnek számított, hogy Joey egy másik együttesel, a Sinsaenummal is előrukkolt. A zenekar egyik énekesze Csihar Attila, a másik pedig Sean Zatorsky, de az együtteshez csatlakozott Frederic Leclercq és Heimoth is. A Sinsaenum bemutatkozó albuma július végére várható Echoes Of The Tortured címmel, de az Army Of Chaos dalt máris bemutatták a kemény zene rajongóinak.

Kedves Bizalmas Sorok!

A barátnőmmel mindig olvasom a Bizalmas Sorokat, de eddig egyszer sem írtam, mert mindig meg tudtam velük oldani a problémáimat.

Egy 14 éves lány vagyok. A mostani problémám, mint sok más tinilánynak, nekem is egy fiú. Kiskorom óta ismerem, és nagyon jóban vagyunk. Vannak olyan pillanatok, amikor úgy érzem, nem egy egyszerű barátságról van szó... Ilyenkor összezavarodom! Azt sem értem, miért piszkál mindig, de ha más kezd el cikizni, akkor meg rögtön megvéd. Sosem értem, mit miért tesz. Amikor megkérdézek másokat, hogy ők mit gondolnak a viselkedéséről, mindenki azt mondja, hogy biztos tetszem neki, meg szeret... De nekem akkor sem világos az egész! Sok lánnyal jóban van, és ilyenkor mindig kiábrándulok belőle, és úgy érzem, az egészet csak beképzelttem... De utána mindig olyat tesz, amire nem számítottam, és akkor újra belé esek.

Ha én pontosan is tudom, mit érzek iránta, nekem csak az a lényeg, hogy megtudjam, ő mit érez.

Kérlek, segíts! Te hogyan látod a dolgokat, szerinted mit tegyek?!

„Forgotten”

Válasz:

Ami a dolgok meglátását illeti, úgy látom, hogy nagy mennyiségű kölcsönös vonzalom van körülöttetek, ami, úgy látszik, már nagyon régóta megvan. Tudnod kell, hogy szimpátia, vagyis vonzalom nélkül sem a barátság, sem a szerelem nem jön létre. Mindkettő egy töről fakad, ahogyan egy szeretettel, szerelemmel foglalkozó könyvben olvastam. A serdülőkor az, amikor sokszor keveredik, sőt kavargó is a barátság és a szerelem. Van, amikor a barátság szerelemmé lesz, de legtöbbször barátság marad. Mindez azért van, mert bennetek sem dőlt még el, hogy mit is akartok egymástól. Feltékenykedésnek nincs helye köztetek, hisz nem szabad kizárólagosnak lenni. Te is és ő is szabadon barátkozhattok másokkal, és kell is barátkozni, mert csak így tudjuk elsajátítani a kommunikáció fortélyait, megismerni az embereket és rajtuk keresztül önmagunkat is. Így tudjuk meg, hogy kivel érezzük magunkat jól és kivel nem, kivel hogyan kell viselkedni, ki hogyan érez velünk kapcsolatosan, és hogyan kell kezelni a különféle helyzeteket stb. Biztos, hogy fontos vagy a fiú számára, de azt, hogy mit érez irántad, csak ő maga mondhatja meg. Biztosan akad majd egy-két beszélgetési alkalom, amikor rákérdézhetsz, hogy neki milyen lányok tetszenek, vagy arra is rákérdézhetsz, hogy szerelmes-e valakibe. Ha biztosra akarsz menni, akkor várd ki,

hogy a fiúban is beérjen a felismerés, hogy több vagy neki, mint egy egyszerű barátnő, és hogy ő tegye meg az első lépést. Ha mersz kockáztatni, és vállalni azt a lehetőséget is, hogy el leszel utasítva, akkor mondd el neki, mit érzel iránta, hogy tetszik neked, és járni szeretnél vele. A továbbiak nem tőled függenek. Bárhogy döntesz is, én szorítok neked.

Kedves Bizi!

Én egy hetedikese lány vagyok, és nekem is, mint sok másnak, a barátnőmmel van problémám. Nem szeretném, ha megharagudna rám. Nemrégiben szakítottam a fiúval, akivel jártam. Azóta a barátnőm azzal nyösztet, hogy menjek el randira az unokatestvérével, mert szerinte mi ketten összeillünk. Beleegyeztem, mert a srác valamikor nagyon tetszett, ezt a barátnőm is tudja. Ez a fiú már nem tetszik úgy, mint régen. A volt fiúmon már túltettem magamat, és egy másik fiú is nagyon tetszik. Álmodok vele, és sokat gondolok rá. Vele szeretnék randizni inkább. Félek, hogy a barátnőm megharagszik rám, ha megmondom neki, hogy mit érzek, és többé nem lesz majd a legjobb barátnőm. Mit gondolsz, a béke kedvéért találkozjak mégis azzal a sráccal?

„Randi Rock”

Válasz:

Valójában nem kellene találkoznod valakivel csak azért, hogy a barátnődöt boldoggá tegyed! Azokkal kell együtt tölteni az időt, akivel te szeretnél. Hogy könnyíts a lelkeden, minél előbb mondd el a barátnődnek, hogy más fiú tetszik, és az unokatestvére már nem érdekel túlságosan. Szerintem akkor fog igazán megharagudni rád (ha igazi barátnő!), ha a vele folytatott beszélgetés nélkül utasítod el a fiút. Szerintem a barátnőd csak azt szeretné, hogy a számára két kedves személyt összehozza. De megtörténhet, hogy az unokatestvért bántod meg a végén, ha ő többet vár, mint amit te adhatsz neki, a barátságot. Ilyenkor sérülhet az egyén énképe, és rés vagy lyuk képződhet az önértéken. Fájdalom és bosszúvágy ébredhet, ami meggondolatlan cselekedetekre is ösztönözheti az embert. Ez a két érzelm nem a legjobb tanácsadó! Legyél őszinte a barátnőddel és a fiúval is, mondd meg nekik, hogy szívesen találkozol velük, de csak mint barátokkal. Ki tudja, lehet, hogy jól fogod magad érezni velük. Hogy ebből az ismeretéből mi fog kialakulni, az a jövő zenéje.

Kérdéseitekre Bori Mária pszichológus válaszol

TUDNI ILLIK, HOGY MI ILLIK

Kiránduláson

A kirándulás és a túra is jó alkalom a kikapcsolódásra. De az udvariasság szabályai itt is érvényesek. Illemtudóan kell viselkedni, beszélgetni, és szükség esetén a nőket/lányokat és időseket segíteni. Ez nem jelentheti azt, hogy a túra egész hosszán a férfi cipeli a nő összes cuccát. A túrára vállalkozó lány legyen tisztában azzal, hogy nem majálisra készül sétálgatni. A kiránduláson ismerősök vesznek részt, ami oldottabbá teszi a légkört. Ez mégsem jelenti azt, hogy bátran bizalmaskodhatunk vagy tragáruul beszélhetünk.

Öltözetünket a praktikusság jellemezze. Ha hegyek közé megyünk, vigyünk magunkkal pulóvert, a hidegebb időszakokra gondolva. Érdemes még esőkabátot is magunkkal vinni. A lányok ne rendezzenek divatbemutót. Az ágak, gyökerek megszagathatják a ruhát, tehát olyan felsőruhát válasszunk, amit nem sajnálunk az esetleges baleset után.

A hátizsák összepakolásakor nem kell az egész élelismamrát bepakolnunk. Gondosan válogassuk össze a legfontosabb élelmiszereket és edényeket. Ha több napra megyünk, fehérneművel, zoknival, tisztálkodási szerekkel egészítsük ki a csomagunkat.

Kirándulásaink, túráink alkalmával ne felejtsük el megtekinteni az utunkba kerülő tájat, városokat, nevezetességeket. Érdemes megvásárolni a környék nevezetességeit ábrázoló képeslapot is. Ha fényképezőnk van, azzal megörökíthetjük a látottakat.

Hosszabb túrát vagy kirándulást érdemes előre megtervezni. Útikönyvek, útleírások segítségével gyűjtjük ki a túránk nevezetességeit. Olvassuk el a róluk szóló leírásokat, hogy amikor meglátogatjuk, tudjuk is, mit látunk. Tüzet rakni csak ott szabad, ahol ezt a turisztikai jelzések megengedik. Ha nincs szemétgyűjtő, akkor a szemetet vigyünk magunkkal, semmi esetre se hagyjuk a „természetben”.

LELKIZZÜNK

Éretten a párkapcsolatba

A személyiségünk érettsége nagymértékben meghatározza a párválasztást is. Ha a személyiségünk nem eléggé érett, akkor, bizony, a választásunk sem túl szerencsés. A különböző párkapcsolatok során szerzett tapasztalatokból tanuljuk meg, kik is vagyunk valójában, és milyen személy illik hozzánk.

Kamaszkorban a párkapcsolat nagyban befolyásolja, mit is gondol magáról a serdülő. A korai kapcsolatokra jellemző, hogy a másik véleménye, jóléte, reakciója az, ami számít, amikor is a lehető legkedvezőbb benyomás kialakítására törekszenek a fiatalok. A kamaszkor az az időszak, amikor mindennél többet számít mások visszajelzése. Ennek alapján alakul ki a közösségben megszerzett pozíció képe, illetve ekkor szilárdul meg az a vélemény, hogy vonzereje alapján mi mindent hihet, tudhat magáénak a fiatal. Sok lánynak vész oda az önbizalma az elhamarkodott döntések miatt, amikor is a Herceg a fehér lovon türelmetlenkedve sürgeti kapcsolatuk előrehaladását. Aztán gyakran a lány egyedül marad, önbizalma pedig megtörik, és különféle félelmekkel vág neki a párkeresésnek. A fiúk sem kivételek, akik a mai macsós elvárások ellenére romantikus, érzékenyebb lelkivilággal rendelkeznek, egyes lányok pedig csak játszadoznak velük, húzzák őket, miközben a nehezen megszerezhető menő fiúkat kergetik. Az ilyen fiúk a lányokhoz hasonlóan csalódnak, és arra a felismerésre jutnak, hogy nem feltétlenül éri meg százszázalékosan belemenni egy kapcsolatba.

Mindenki számára egyértelmű, hogy vannak olyan párkapcsolatok, ahol az illető többnek érzi magát, illetve olyan kapcsolat is, ahol kevesebbnek. Hogy ezt az érzést magunkévá tesszük-e, függ az önmagunkról alkotott képtől, amit nagymértékben befolyásolnak a velünk született tulajdonságok, valamint a környezetünkből megtanult, szüleinktől ellesett minták. Szükséges egy bizonyos tapasztalat és a személyiségünk azon érettségi szintje, hogy megértsük, vannak olyan helyzetek és kapcsolatok, amikor bármit teszünk, a másik akkor sem ránk vágyik. Az érett személyiség számára fontos egy kapcsolatban, hogy önmaga lehessen, és ne a megfelelési kényszer legyen az uralkodó érzés. Ehhez, bizony, egy párkapcsolatban két emberre van szükség. Mindenkinek el kell fogadnia a másik egyéni határait, valamint önmagát, aki saját igényeit is fontosnak tartja. Egy érett személyiség a párkapcsolatában nem retteg folyamatosan attól, hogy elveszíti a másikat azért, mert saját véleménye van valamiről, és adott esetben nemet mond. A lényeg így már nem is tűnik olyan bonyolultnak, hiszen ha egy kapcsolatban nem lehetünk önmagunk, akkor az valójában nem is igazi párkapcsolat.

Kis Laura

TESZT

Milyen lesz a nyarad?

1. Hol nyaralnál legszívesebben?

- a) Tengerparton.
- b) Mindegy, csak nagy legyen a pörgés.
- c) Leginkább sehol.

2. A legjobb dolog a szünetben, hogy...

- a) ...van időm a strandon nézegetni a srácokat.
- b) ...nem kell suliba járni.
- c) ...több időm van a barátaimra.

3. Milyen ruhát viselsz, ha jön a kánikula?

- a) Valami feltűnőt, hogy megforduljanak utánam az utcán.
- b) Mindegy, csak nagyon rövid legyen.
- c) Ugyanazt, amit máskor.

4. Szerintem a tökéletes nyári éjszaka...

- a) ...egy romantikus randival kezdődik.
- b) ...óriási partiba torkollik.
- c) ...egy hosszú beszélgetés a legjobb barátnőmmel.

5. Melyik nélkül nem élnéd át az évszakot?

- a) Sok-sok napsütés nélkül.
- b) A fürdőruhám nélkül.
- c) A könyveim nélkül.

6. Mivel oltod a szomjadat a nagy melegben?

- a) Jéghideg üdítőkkel.
- b) Koktélokkal.
- c) Házi limonádéval.

7. A legrosszabb szünidei rémálmom...

- a) A legjobb barátnőmmel ugyanaz a srác tetszik meg nekünk.
- b) Bezárják a kedvenc szórakozóhelyemet.
- c) A szüleim nem hagynak tévézni.

Értékelés

Ha a legtöbb válaszod a: Szerelmes

Ez a nyár számodra „vadászattal” fog telni. Keresed a romantikus helyzeteket, így hát nem lenne csoda, ha rövid ideig maradnál egyedül. Persze, ha már megtaláltad életed szerelmét, akkor az egész nyarat együtt töltitek majd.

Ha a legtöbb válaszod b: Bulizós

Te aztán egy pillanatig sem tudsz egy helyben ülni! Nem is meglepő, hisz a forró nyári esték számodra együtt járnak a bulikkal. Ezzel semmi baj sincs, csak vigyázz, nehogy túlzásba vidd! Csak okosan!

Ha a legtöbb válaszod c: Otthon ülős

Igaz, odakint néha hihetetlenül meleg van, de mégis jót tenne, ha kidugnád az orrod. Lehet, hogy jobban szeretsz a szobádban gubbasztani egy jó könyv mellett, de ezt megtehetnéd a szabadban is, napfényben.

A boldogság nem lehetetlen – Szerelmi tippek

A szerelem új magasságokba repíthet, és mélységekbe taszíthat – nemcsak tinédzserkorban. Akkor viszont akkora erővel sújtanak le az addig ismeretlen érzelmek, hogy jobb, ha egy kicsit felkészülsz rájuk.

Ne siesd el!

Vannak, akik már az általános iskolában belevágnak a randizásba, mások még az érettségi közeledtével sem. Nincs olyan, hogy mikor „illik” elkezdni. A legfontosabb, hogy valamennyire már ismerd önmagad, a saját igényeidet. Nem baj, ha még nem állsz készen a dologra.

Keresd a kölcsönösséget!

A viszonzatlan érzelmek sajnos ahhoz vezetnek, hogy a tiniként valószínűleg amúgy sem túlszorduló önbizalmad még tovább csökken. Valami rosszat tettél? Nem állt rajtad elég jól a nadrág? Próbáld meg legyinteni, ha ilyen kérdés merül fel benned, és lépj tovább! Egy viszonzott érzelmeken alapuló kapcsolatban kölcsönösen tisztelitek egymást, és nagyon jól érzitek majd magatokat együtt.

Tudd, mikor kell továbblépni!

Ha már sikerült eljutni a kölcsönös szimpátiáig, majd a viszonzott érzelmekig, előbb-utóbb felvetődhet a kérdés: mit tegyél, ha úgy érzed, hogy a kapcsolatoddal valami nem oké. Ha nem azt kapod a másiktól, amit szeretnél, szakíts! Most fáj, de túleszed magad rajta.

Beszéljete a Facebookról!

Ha folyton kipoztoljátok, hogy együtt jártok valamerre, sőt még a párkapcsolati státuszotokat is frissítitek, ne csodálkozzatok rajta, hogy témaként szolgáltok majd az ismerőseiteknek. A boldogságot nyugodtan osszátok meg a többiekkel, ha úgy érzitek – de vegyétek figyelembe, hogy bizonyos dolgok nem tartoznak a nagyvilágra.

Ne engedj a nyomásnak!

A nyomásgyakorlás semmilyen emberi kapcsolatban nem tekinthető normálisnak, a szerelemben pedig pláne. Márpedig a tinik többsége bevallja, hogy érzett már nyomást a párjától olyan dologra vonatkozóan, amire

nem állt készen. Ne adj többet, mint amennyit szeretnél!

Kérj segítséget, ha kell!

A szerelemnek vannak olyan testi-lelki aspektusai, melyekről biztosan jólesne egy tapasztaltabb emberrel beszélgetni. Ha a szüleid előtt ciki felhozni a témát, szemelj ki egy másik felnőttet a családban erre a célra! Ne feledd, hogy szakemberhez is bármikor fordulhatsz.

Ezek alapján ítélik meg a személyiségedet mások

A mikor először találkozol valakivel, biztosan te is igyekszel minél hamarabb rájönni, pontosan kivel is van dolgod. Sokszor az apróbb részletek segítenek eldönteni, szeretnél-e baráti viszonyba kerülni az adott személlyel. De vajon mik azok a dolgok, amelyek alapján az emberek tudatosan (sokszor pedig tudat alatt) megítélik másokat?

A kézfogás

Ez a mozdulat többet elárul rólad, mint gondoltad volna. Azok, akik erősen fogják meg a másik fél kezét köszönéskor, magabiztos és erős karakternek tűnnek, a gyengébb kézfogás viszont arra utal, hogy hajlamos lehetsz meghátrálni a kihívások előtt. Ha viszont te vagy a kezdeményező fél üdvözléskor, kifejezetten barátságosnak tűnhetsz.

A szín

Az, hogy milyen színű ruhákat viselsz leginkább, rengeteg dolgot elárul a személyiségedről. Például azok, akik a sötét árnyalatokat kedvelik, érzékenyek, mindig odafigyelnek másokra, és művészi hajlammal vannak megáldva. Akik inkább a piros színű darabokat részesítik előny-

ben, szeretik kiélezni az élet örömeit, és nagyon erősen küzdenek a céljaik eléréséért. A zöld árnyalat kedvelői hűségesek és gyengédek, azok pedig, akiknek a kék a kedvenc színük, erős lábakon állnak, és odafigyelnek mások érzéseire. Ha a fehér a te színed, valószínűleg összeszedett és logikus gondolkodású személy vagy.

Apró mozdulatok

Hajlamos vagy arra, hogy rágd a körmöd, esetleg a hajadat? Ez azt sugallja, hogy türelmetlen vagy, frusztrált, esetleg nagyon unatkozol. Egy felmérés szerint azok, akik gyakran rágják a körmüket, egyébként erősen törekszenek a tökéletességre, csak ehhez nagyfokú idegesség is társul, amit így tudnak levezetni.

A cipő

Számos pszichológus szerint elég rápillantanod valakinek a cipőjére ahhoz, hogy helytálló következtetéseket vonj le a személyiségről. Azzal, hogy nagyjából megsaccolod az

árát, illetve megvizsgálod a stílusát, színét és állapotát, körülbelül 90%-os pontossággal meg tudod állapítani az adott személyről, hogy például mennyire fordít figyelmet a részletekre, és mennyi időt áldoz a megjelenésére.

A szemek

Nemcsak az érzéseidet és a gondolataidat, de még azt is kideríthetik egyetlen pillantásból, hogy mennyire vagy őszinte. Ha például nem igazán tartasz szemkontaktust, az több dologra utalhat: lehet, hogy épp füllentetted, de gyengébb akaratot vagy önbizalomhiányt is jelenthet.

A pontosság

Ha jellemző rád a késés, azzal szinte biztos, hogy negatív képet festesz magadról. Fordított helyzetben viszont azt sugallod, hogy fontos számodra a másik fél ideje is, ráadásul sokkal összeszedettebbnek és motiváltabbnak látszol.

Érdekességek az eperről

1. Nem széna-szalma

Tavasszal az eperbokrok tövét sok helyen szalmával szórják meg, így a gyomok nem tudnak előtörni, és a gyümölcsök sem érnek le a földre az érés során. Ennek a technikának köszönhető az angol neve, a strawberry (szabad fordításban szalmabogyó) is.

2. Más, mint aminek látszik

A botanikusok szerint az eper valójában nem is gyümölcs. A szó tudományos értelmében gyümölcsnek csak az eper felületén található kemény „magvakat” lehetne nevezni, a finom, húsos rész csak a virág vízzel telt magbugája.

3. Az eper nem szamóca

A földiepret nem az erdei szamócából, hanem az észak-amerikai eperfákból, más néven szederfákból nemesítették. Nevének megfelelően valóban „földi”, azaz a földtől nem túl magasra növő bokrokon terem.

4. Bőrradírr – igazi eperből

Az eperben lévő szerves gyümölcssavak kitűnő bőrápoló hatásúak. Ha friss zúzott eperből készítünk pakolást, pár perc alatt eltávolíthatjuk az elhalt bőresejteket, de a napozástól vagy a szoláriumtól kipirosodott, leégett bőrt is megnyugtathatjuk így.

5. A tökéletes választás

Ne a szemek nagysága alapján válasszunk! Ha igazán felséges epret akarunk vásárolni, hagyatkozzunk az orrunkra. Az érett, friss eper illatos, fényes és egységes színű, gallerja élénkzöld. Fogyasztás előtt hagyjuk szobahőmérsékletre felmelegedni a tökéletes aroma érdekében.

6. Epres fogmosás

Fogkrém híján eperrel is ápolhatjuk a fogorunkat. Egy félbevágott eperrel dörzsöljük be alaposan fogainkat, majd egy perc múlva öblítsük ki a szánkát – így gyorsan és könnyedén eltüntethetjük a lepedéket.

7. Cukorral?

Az eper íze önmagában érvényesül a legjobban, ezért szokunk le a cukorba mártogatásról. A salátát is megbolondíthatjuk egy kis eperrel.

8. Immunerősítő

A napi C-vitamin-adagot már 10 dkg eper fedezi, de E-vitaminban is gazdag, és antioxidáns hatásának hála segít megelőzni az öregedést. Nagyobb mennyiségű eper fogyasztása tisztítja a szervezetet és a vért, ideális tápanyagösszetételének köszönhetően csökkenti számos betegség esélyét.

Imádnivaló katicák kindertojásból

Így készítsd:

Nyisd szét a műanyag tojáskákat, és a nagyobbik részt ferd pirosra az akrilfestékkel. Hagyd megszáradni – a legbiztonságosabb megoldás, ha magas pohárba tett hurkapálcákra helyezed a szétnyitott tojásokat.

Teljes száradás után a tojások kisebbik felét ferd be, ezúttal fekete.

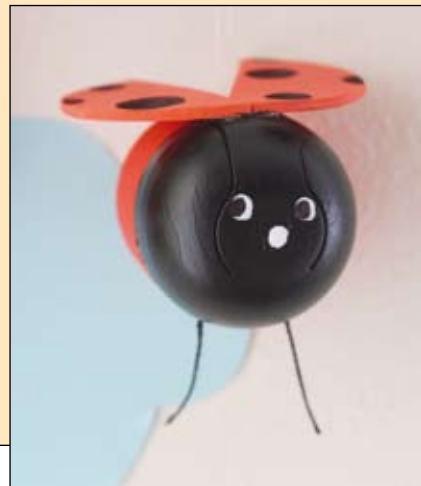
Amíg száradnak a tojások, a piros dekor gumira helyezz egy pálinkáspoharat, és rajzold körbe annyiszor, ahány katicát szeretnél készíteni. Vágd ki a dekor gumiból az előrajzolt köröket! Fekete alkoholos filctollal rajzolj különböző méretű köröket a dekor gumira – ezekből készülnek a katicák szárnyai.

Vágd félbe az összes kört! A szárnyapárok felének a tetejéből vágj le egy kicsit – erre azért van szükség, hogy a szárnyakat kissé szétnyitva tudd felragasztani a katicákra. A szárnyakat ragaszd a tojásokra pillanatragasztóval! Fontos, hogy arra a helyre rögzítsd a szárnyakat, ahol a tojások két része össze van kötve eredetileg.

Fehér akrilfestékkel tegyél egy-egy pöttyöt a tojások elejére, ezekből lesz a katicák szeme. Ha a fehér pöttyök teljesen megszáradtak, fekete alkoholos filccel rajzold meg a pupillákat!

Már csak a lábak elkészítése van hátra. Nagyon óvatosan nyisd szét a tojásokat alul, helyezz be egy darabka fekete fonalat úgy, hogy ha összecukod a tojásfeleket, kialakuljon a két lábacska.

Ezzel el is készültek a kis katicák. Érdemes őket vékony cérnára felfűzni, mert így lesznek igazán látványosak, és ha van a szobában egy kis légmozgás, még forogni is tudnak.

A kis ajándékokat rejtő csokittojások szinte minden családban a kedvencek közé tartoznak, és sokan teszik el a belső műanyag tojásokat is, „majd csak jó lesz valamire” alapon. Felhasználhatjuk ezeket praktikus céllal is, például könnyen szétguruló apróságok – gyöngyök, szögek, gombok – tárolására, de kedves és látványos dekorációt is készíthetsz belőlük a gyerekszobába. Az egyik legaranyosabb megoldás, ha kis lebegő katicákat alkotsz a műanyag tojásokból.

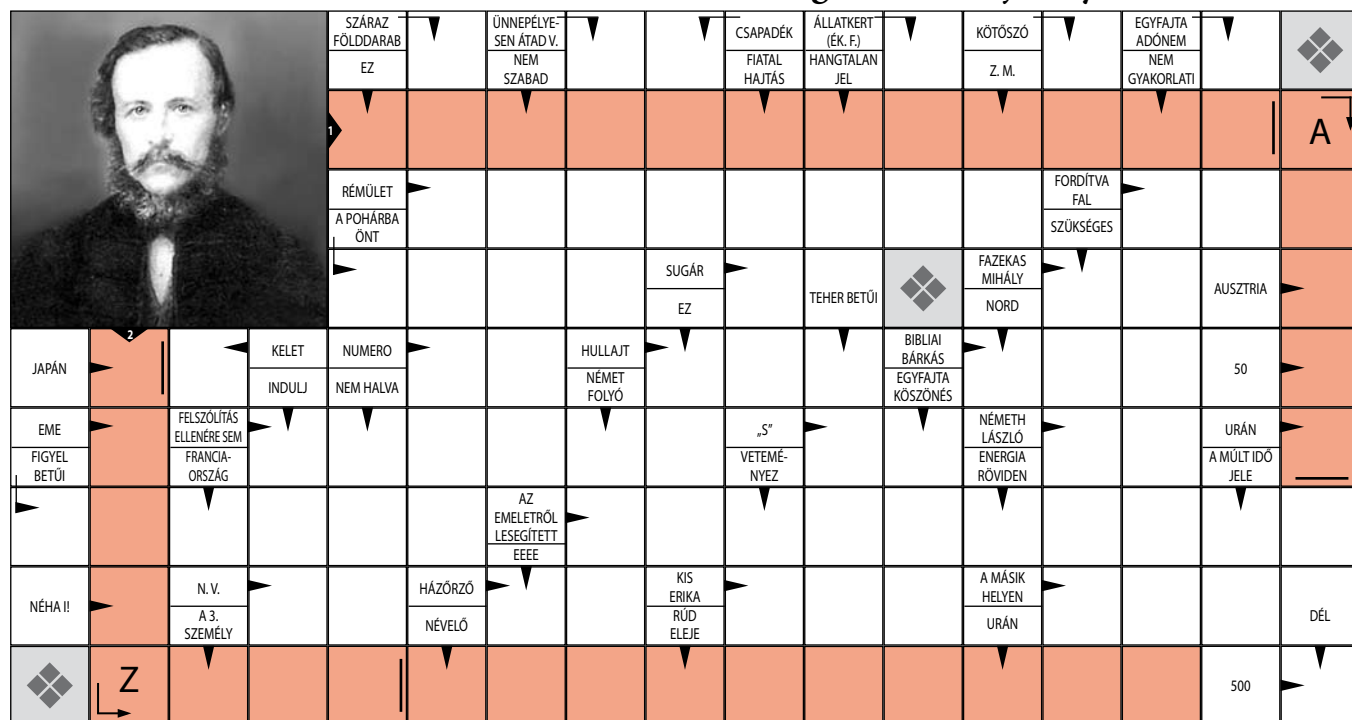
Ezekre lesz hozzá szükséged:

- néhány műanyag kindertojásbelső
- piros, fekete és fehér akrilfesték
- piros dekorgumi
- ecset
- fekete filctoll
- grafitceruza
- pálinkáspohár
- pillanatragasztó
- fekete fonat, fehér cérna, olló

REJTVÉNY

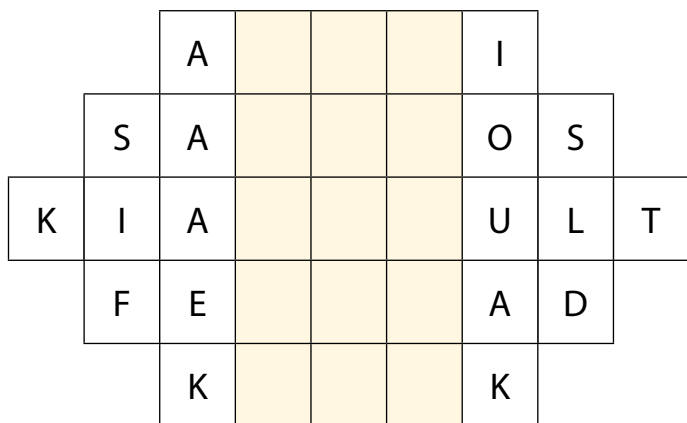
Skandináv rejtvény

Magyar jogász, író, politikus, a Magyar Tudományos Akadémia és a Kisfaludy Társaság elnöke. Nevét és két művének címét megtalálod a rejtvényben.

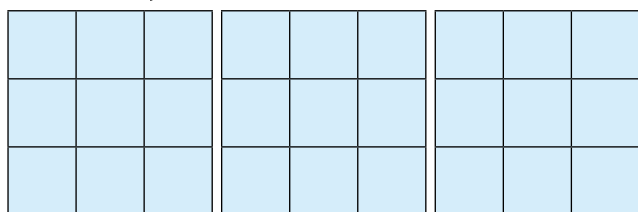
Eötvös József, A falu jegyzője, A karthausi

Szóbetoldó

Olyan szót kell találnod, amely minden sorral értelmes szót alkot.

Játék a betűkkel

AAAÁD
KLPR

AAAÁK
ÓPRR

AÁÁDL
PRTU

Az ábrához megadott betűket rakd az üres négyzetekbe úgy, hogy vízszintes és függőleges irányban is egy-egy hárombetűs, értelmes szó alakuljon ki.

Szótagolva

1 NEM	2 UR	AM	3 DE
4 ET	NA		NYÚJT
TEM		5 LOM	HA
6 MEG	I	HA	TÓ

- Mondjon egy hosszú szót, Jean!
- Gumi.
- Ez magának hosszú?
-
- (A poén a rejtvényben.)

Vízszintes sorok: 1. A vicc poénja, 4. Olasz tűzhányó, 5. Lassú mozgású, 6. Ivásra alkalmas.

Függőleges sorok: 1. A levest meghagytam, 2. Szavazategyűjtő láda, 5. Fordítva rakás.

Szótagolva írd be a válaszokat.

Betűpótlás

- S Z . R . T . L . S
- D . . R . Z . S

Pótold a hiányzó magánhangzókat! Ha sikerül, akkor két őszi munkának a nevét kapod eredményül.

Fekete fagyi? Nahát, tényleg van!

Manapság szinte már semmi nem vált ki nagy meg-
rökönyödést az emberekben. Létezik piros, zöld,
sárga hamburger, millió színű fagyalt, ezerféle tölcsér,
a kaják szinte végláthatatlan színben és formában lé-
teznek. A fagyaltokra külön igaz ez: szinte már nincs
is olyan színekombináció, amit ne alkotott volna meg
valamelyik cukrász. Ebből lett elege egy New York-i
elit fagyizóknak, a Morgensternnek, és elkészítették ko-
romfekete fagyijukat. A cukrászat vezetője elmondta,
hogy bár első látásra hihetetlennek tűnik, de a fagyalt
semmiféle mesterséges anyagot nem tartalmaz, a feke-
te színt ugyanis nem színezékekkel vagy tintahaltintával
érik el. A különleges, mély árnyalat egy úgynevezett
kókusz szén nevű anyagnak köszönhető. Ennek megfe-
lelően a desszertnek is enyhe kókuszos íze van. Aki épp
New Yorkban jár, feltétlenül próbálja ki.

A láb mindig kéznél van!

A futás az egyik legolcsóbb sport. Nem kell hozzá kü-
lönleges felszerelés, elég egy jó sportcipő, és már le-
het is indulni! A futás kikapcsol, felpofoz, jó a tüdőnek,
a vérkeringésnek, az immunrendszernek. Mint ahogy azt
a művelők magas száma is jelzi, a futás az egyik legeggy-
szerűbb, mégis legnagyszerűbb sportág, amit sohasem
késő elkezdni. De jó odafigyelni néhány dologra:

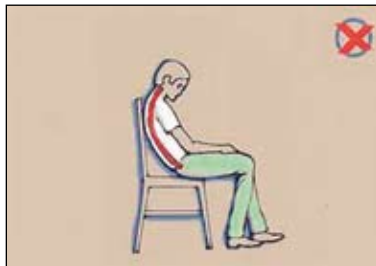
- A kezdők vagy túlsúlyosak először csak a tempós
sétálást váltogassák a kocogással, és fokozatosan csök-
kentessék a séta idejét.

- Fontos a jó futócipő kiválasztása. Bár ez egy
olcsó(bb) sport, azért ha sokat futunk, a lábunk meghá-
lálja a jó cipőt!

- Haladók fokozatosan növeljék a terhelést. Ez lehet
az időtartam, a sebesség vagy a terep is. Jó, ha változatos
terepen végezzük az edzéseket, így mindig új ingerként
hat a mozgás.

- Végül ne felejtsük el: társaságban még jobb spor-
tolni! Vegyünk rá valakit, hogy járjon velünk futni, így
a motiváció is meglesz, nehezebb kifogást adni önma-
gunknak, és a versenyszellem is fejlődik. A bemelegít-
és minden esetben alapos gimnasztikával kezdődjön,
mozgassuk meg az ízületeket tetőtől talpig, körözzünk
karra, derékkal, lábbal. Ezután séta, majd lassú futás
képezze a bemelegítés további részét! A futást lassan
fokozzuk, mind egy edzésen belül, mind pedig edzésről
edzésre. Ez lehet intenzitásbeli vagy távolságbeli fokozás
is. Arra figyeljünk, hogy egyszerre csak egy tényezőt
változtassunk, növeljünk, mert a gyorsaság és a távolság
egyidejű növelése valószínűleg kifulladásához vezetne.

Ülni nehéz, de nem lehetetlen

sem függőleges. Végképp nem mindegy,
hogy milyen széken ülünk. Először is ne
legyen rozoga. Fontos, milyen a magas-
sága: a csípő mindig magasabban helyez-
kedjen el a térdeknél. Előfordulhat, hogy
a szabályt betartva a talpad nem ér le a
talajra. Nos, ezen könnyű segíteni: sze-
rezz valami kis ládikót a talpad alá. Leg-
jobb, ha a szék magassága beállítható, de
csak olyan mélyre szabad állítani, hogy
az előbbi szabályokat ne szegd meg.

T-z

Elsősorban a gerincoszlopot terheli
meg a helytelen ülésmód. Akkor hely-
yezkeztünk el megfelelően a széünkön,
ha a gerinc függőleges helyzetbe kerül. Ez
megköveteli, hogy ülőcsontjainkon ül-
jünk, tehát nem előrecsúszva, a farkcsont-
on. Közben persze nem lóg a fejünk, és
mindkét talpunk a talajon fekszik. Már
világos, hogy nem üldögélünk keresztbe-
vetett lábbal, de a szék lábába se akaszt-
juk be a lábunkat. További hiba a szék
támlájának támaszkodni, így megintcsak
előrecsúszik a feneked, és máris nem az
ülőcsontokon ülsz, tehát a gerincoszlop

Tornázzunk!

Nem árt például egy kicsit megtor-
náztatni a gerincoszlop nyaki részét.
Mély kilégzéssel előrelogatod a fejed, be-
légzéssel emeled, és hátrahajtod. Bőven
elég négyszer-ötször. Hasonló gyakor-
latot végzel oldalra, mintha a füleddel
(nem az álladdal!) érinteni akarnád a
válladat. Végezhetsz vállkörzést előre és
hátra. Esetleg összefonod az ujjaidat, ki-
fordítod a tenyered, és karjaidat a magas-
ba emeled – jól kihúzkod magad a men-
nyezet irányába. Ennél is egyszerűbb, ha
legalább óránként felkelsz, és tíz percet
mozogsz, tornáztatasz kedved szerint.
Rövid idő múlva magad is meglátod: job-
ban tudsz összpontosítani, könnyebben
megy a tanulás, és nem „nyomorodsz” el
a sok üléstől.

Tudod-e?

Számítsd ki gyorsan, hány órát ülsz
naponta: az iskolában, otthon tanulás
közben, a számítógép előtt stb. Lehet,
hogy téged is meglep az eredmény, ha
kiderül: a nap huszonnégy órájából
mozgásra jut a legkevesebb idő. Ezért
igazán nem mindegy, hogyan ülsz!

Horgászok

Két horgász beszélget:

- Képzeld, a múltkor magammal vittem a két fiamat horgászni, de aztán nagyon megbántam.
- Miért, valamit rosszul csináltak?
- Mindent rosszul csináltak. Állandóan beszéltek, pedig az elriasztja a halakat. Állandóan himbálták a csónakot, pedig az is elriasztja a halakat. Folyton rossz csalit használtak, de ez még mind semmi. Sokkal több halat fogtak, mint én.

Medve

Juhász legeltet a hegy lábánál. Arra téved egy vadász, és kérdi a juhásztól:

- Látott medvét, bátyám?
- Láttam, fiam.
- És merre ment?
- Arra, ni! - mutat a sűrű erdő felé a bácsi.

Örömmel elindul a vadász, hogy végre itt a nagy vad. Pár nap múlva előkerül bokroktól tépetten, éhesen, fáradtan. Mérgesen förmed az ögre:

- Mikor látta maga azt a medvét?
- Megvan annak már három éve is.

Eladó

Egy ház kapuján cédula díszleg ezzel a felirattal:

- Tangóharmonika eladó!
- Másnapra valaki ráírta:
- Hála Istennek!

Jó szín

- Tibikém, kisfiam, edd meg szépen a spenótot, jó színt kap tőle az arcod!
- Akkor pláne nem eszem meg!
- De miért?
- Nem akarok zöld lenni!

Gazdag ember

Két kisser beszélget a játszótéren:

- Az én apukám nagyon gazdag ember! Van 10 lova, 5 autója és 3 repülője.
- Miért, mivel foglalkozik az apukád?
- Körhintás.

Léggömb

- Bácsi, kérek szépen léggömböt!
- Elfogyott, kisfiam. Az előbb egy néni az összeset megvette az unokájának.
- Hol van az a gyerek?
- Ott száll a templom felett.

Kukac

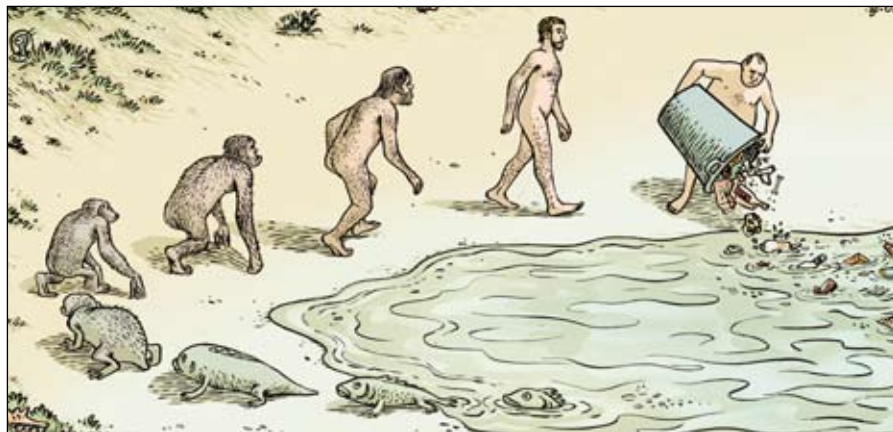
Idős bácsi sétál a parton, lát egy horgászó kisfiút. A horogra egy alma van ráteve.

- Te gyerek, nem almával, hanem kukaccal szoktunk pecázn.
- De hát a kukac benne van az almában.

Adni vagy kapni?

Azt mondja a tanár:

- Gyerekek, ki tapasztalta azt, hogy jobb adni, mint kapni, mikor és hol?
- Pistike jelentkezik:
- Én, tanár bácsi! Tegnap a bokszedzésem!

Monokli

Pistike egy nagy monoklival megy haza az iskolából.

- Az anyukája megkérdezi tőle, mi történt.
- Verekedtem a barátommal!
- Akkor vigyél a barátodnak egy tábla csokit, és béküljétek ki!
- Pisti másnap két monoklival megy haza.
- Az anyja megint megkérdezi tőle:
- Mi történt?
- Még több csokit akart...

Nehéz munka

- Az anya megkéri a lányát:
- Kislányom, légy szíves, töltsd meg a sótarót.
- Eltelik egy óra.
- Mit piszmogsz? Még mindig nem vagy kész?!
- De anyu, tudod, milyen nehéz ezeken az apró lyukakon átnyomkodni?

Teknőc

- Pistike bemegy a kisállat-kereskedésbe, és meglát egy teknőcöt.
- Tessék mondani: ez mennyibe kerül?
- Ezer dinár, fiacskám.
- És tok nélkül?

Aranyhal

- A tanár megkérdi:
- Ki tudná megmondani közületek, hogy az aranyhal micsoda?
- Pistike jelentkezik:
- Egy meggazdagodott szardínia.

A ló bőre

- Azt kérdi a tanító az iskolában:
- Ki tudná megmondani, melyik a ló legfontosabb része?
- Pistike jelentkezik.
- Tanító úr, kérem, a bőre.
- Eredj már! Miért pont a bőre?
- Mert az tartja össze az egész lovat!

Árverés

- A kisállatok árverésén a legtöbbet kínáló hölgy azt mondja a kikiáltónak:
- Óriási összeget adtam ezért a papagájért. De remélem, tényleg olyan jól tud beszélni, ahogy maga állítja!
- Garantálom, asszonyom - feleli az árve-rező.
- Mit gondol, ki licitált mindvégig maga ellen?

Macska és egér a kávéházban

- A macska és az egér bemennek a kávéházba. A pincér kérdezi:
- Mit hozhatok önnek, uram?
- Egér:
- Mondjuk, egy kis sajttortát és egy pohár kólát.
- Odafordul a pincér a macskához:
- És önnek, uram?
- Á, nekem csak egy kis tejszínhabot az egérre!

Lusta kutya

- A kutyánk egyre lustább lesz - mondja az asszony a férjének.
- Miből gondolod?
- Azelőtt a pórázrt hozta, amikor a parkba akart menni, most az autókulcsot.

Intelligens kutya

- Az én kutyám nemcsak a kilincset tudja lenyomni, hanem csenget is, ha az ajtó zárva van.
- Az enyémnek nem kell csengetnie. Egyszerűen előveszi a kapukulcsot, és kinyitja a kaput!

Mozi

- Az egérke elmegy a moziba, de pechje van: az előtte lévő ülésen pont egy elefánt ül. Szegény egérke hajol jobbra, hajol balra, sehol se lát semmit. Feldühödik, két sorral előre ül, pontosan az elefánt elé. Elhelyezkedik, aztán hátrafordul, és kárörvendően azt mondja az elefántnak:
- No, most már ágaskodjon maga!

A betűeltolás módszere Julius Caesar nevéhez fűződik. A legenda szerint ezzel az igen egyszerű, de hatékony titkosírási módszerrel kommunikált a legióival. Caesar nem küldött megfejtesi kódot a titkos üzenet mellé, hanem közölte a célszeméllyel, hogy hány betűvel tolta el az ábécét a titkosírásban. A számot, vagyis a megoldás kulcsát futárokkal küldte, s azok ezt versebe vagy énekbe rejtették, és a címzettnek előadták.

Rájára rájája arája hajára; arája, ha jára, rájár
rájájára.

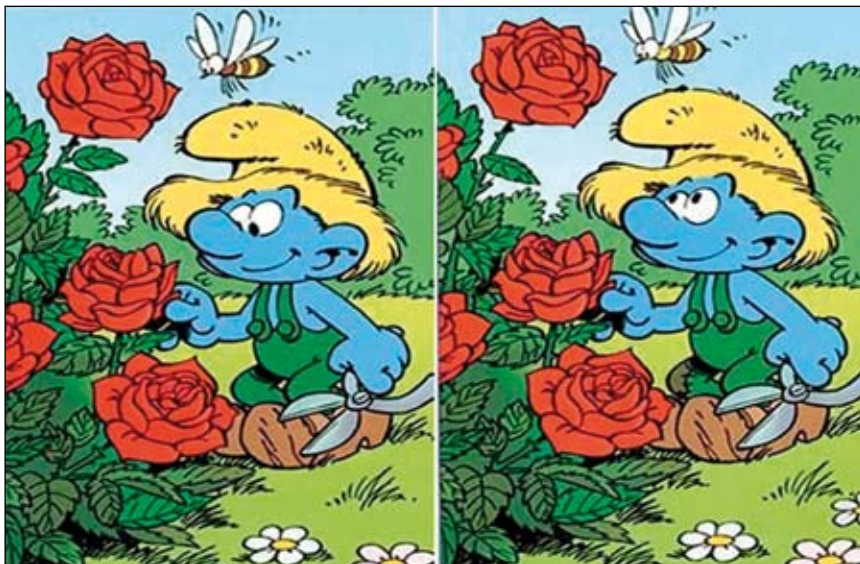
Egy kép, legalább hét állat

NYOMOZZUNK!

Két rendőr és nyolc gyanúsított

Kennedy meggyilkolása után Colombo Los Angelesben, Pinkerton pedig New Yorkban látott munkához. Az nyilvánvaló, hogy 8, mindenki által ismert ember között van a gyilkos. Mindkettőjüknek sikerül 2-2 emberre leszorítaniuk a gyanúsítottak számát, és szerencsére nem ugyanarra a kettőre, már csak össze kell rakniuk az információikat. Ehhez egy telefonvonal áll rendelkezésükre, melyet lehallgat a maffia. Ha a maffia megtudja, ki a gyilkos, akkor azt rögtön megölik. De nem akarják egy hűséges emberüket elveszíteni, amíg tehát nem biztosak benne, addig nem ölnek meg senkit. Milyen információkat adjon át egymásnak a két nyomozó, hogy a maffia még ne tudja meg, ki az elkövető, ők viszont mindketten megbizonyosodjanak róla?

Megoldás: Colombo szétosztja négy partra a 8 gyanúsítottat (1, 2, 3-4, 5-6, 7-8) úgy, hogy az 6 gyanúsítottat mind más parthan legyenek, valamint mindkét gyanúsítottat vagy az 1234-es csoportban vagy az 5678-as csoportban legyen. A példa kedvéért legyenek az 6 gyanúsítottak az 1-es és a 3-as. Ha Pinkerton gyanúsítottjai mind egy négyesben (pl. 1234-ben) vannak: Ezúttal elkioldhatjuk egymásnak a gyanúsítottjaik sorzásmának négyes maradekát, a maffia ebből nem jön rá, hogy ki a gyilkos. Ha Pinkerton gyanúsítottjai külön parthan vannak, de nem egy négyesben, akkor Pinkerton kiold két part (pl. 12 és 56-ot), hogy az 6 gyanúsítottjai ezekben vannak. Ekkor Colombo már tudja, ki a gyilkos, és 56-ot), hogy az 6 gyanúsítottjai egy párbá esnek, akkor kiold két part (pl. 12 és 56-ot), hogy az 6 gyanúsítottjai ezekben vannak. Ebből Colombo megtudja, ki a gyilkos. Elküldi Pinkertonnak, hogy a gyilkos sorzásmá paros vagy páratlan, és kész.

Légy figyelmes, három különbséget találsz a két rajz között!

A helyes válasszal könyvet nyerhetsz!

Igazán nem volt nehéz, annál inkább szép két héttel ezelőtti nyereményfotónk, melyet kivételesen sokan azonosítottak. Senki sem fogott mellé, mindenki eltalálta, hogy az éjszakai órákban készült műholdas felvételen Európa látható. A helyes választ beküldők közül a szerencse ezúttal a törökkanizsai **Balog Kornélra**, a **J. J. Zmaj iskola hatodikosára** mosolygott, könyvjutalmát e hónapban, még a tanév folyamán postázzuk.

Következő, egyben a tanév utolsó kérdésére főleg azok vágják majd ki a helyes választ, akik járatosak a rovarok világában. Jól nézzetek meg a képet, mert ha a nyáron a tengerparton üdülve a hangját halljátok, tudni fogjátok, honnan ered az egész napos muzsikálás! Eláruljuk még azt is, hogy a leginkább légyre hasonlító rovarok hangjukkal, amelyet csak nagy melegben és főként nappal hallatnak, igyekeznek magukhoz csábítani a más nemű egyedeket. A mi környezetünkben is több száz fajta található meg, és ezek közül négy adja ki azt a bizonyos jellegzetes hangot, amiről ismerjük ezt a rovarot. Tudjátok-e már, mi a neve a képen látható rovarnak?

Ha igen, a választ mielőbb küldjétek be címünkre, tanévzáró dupla számunkban ugyanis (június 9-én jelenik meg) már közzé kell tennünk a nyertes nevét. Egy szerencsés olvasónk ezúttal is könyvjutalomban részesül. Jelentkezéseket **június 3-áig** fogadjuk levélcímünkön: **Jó Pajtás, Vojvode Mišića 1., 21000 Novi Sad**, vagy a **jopajtas.szerk@magyarszo.com** e-mail-címen. A beküldők figyelmét felhívjuk, hogy nevük mellett tüntessék fel iskolájuk nevét, osztályukat és lakcímüket. Köszönjük!

Együtt rágunk, együtt nevetünk

A szabadkai gyerekek sikeresen szerepeltek a budapesti ARC magazin által kiírt képzőművészeti pályázaton, melyet az Együtt rágunk, együtt nevetünk témájára hirdettek meg. A majd ezer beérkezett pályamű közül **Köteles Éva** (EmArt műhely) alkotása 3. díjas lett, és nagyon értékes tárgyi jutalomban részesült, **Kuti Lili** (J. J. Zmaj iskola, 2. c. osztály) és **Nikolić Vanja** (EmArt Műhely) munkája bekerült a hetven legjobb közé. Egyébként mindhármas alkotását nagy méretben kiállították a Millenáris Parkban Budapesten.

GME

Éva a Millenárisban kiállított hatalmas munkájával

A Vándor Bábszínház rajzpályázata

A temerini székhelyű, de Vajdaság-szerte járatos és ismert Vándor Bábszínház gyermekrajzpályázatot hirdet, melynek témája a mese, méghozzá azok a mesék, melyek alapján a társulat eddigi előadásait színpadra állította.

A háromtagú társulat a következő levéllel fordult hozzánk:

„Kedves Gyerekek, Szülők, Tanítók és Óvónők, Nagymamák és Mindenki, aki manófalván tesz-vesz!

Örömmel értesítünk benneteket, hogy őszre már öt gyertyát fűjünk el a szülinapi tortánkon. Hogy az ünnepünk szebb és fényesebb legyen, gyermekrajzpályázatot hirdetünk, a beérkezett munkákból pedig kiállítást szervezünk a bulinkon.

A feladat a következő: Rajzold le a számodra legkedvesebb vándor bábszínház mesét! A Kiskakas gyémánt félkrajcárja, Kiskondás, Csillagszemű juhász, Egyszer egy királyfi, Köleves, Mátyás király nálunk járt című előadásokból lehet válogatni.

A beküldési határidő augusztus 1-je. A rajzokat a Vándor Bábszínház, Percel Mór utca 34., 21235 Temerin címre várjuk. A rajz technikája és mérete szabad, csak a fantázia szabhat határt!

Reméljük, sokan jelentkeztek, akár csoportosan, akár egyénileg, várjuk rajzaitokat!”

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság
Autonóm Tartomány

Magyar Nemzeti Tanács

BETHLEN GÁBOR
Alap

69 éves a Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyermeklap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (lapfajlagos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ A Kft. igazgatója: **Ókrész Rozália** ■ A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Nagy Magdolna** ■ Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály** ■ Lektor: **Fajtner Martonosi Lúcia** ■ Állandó munkatársak: **Bence Erika, Bori Mária, Botza Gyarmati Krisztina, Farkas Ilona, Gyarmati Balázs, Kis Laura, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda** ■ Telefon: 021/475-400-8 ■ Kéziratokat és képeket nem őrizzük meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon: 021/557-304, e-mail: (csak lapterjesztési ügyekben) plasman@magyarszo.com ■ Dinárfolyószámla: 160-920019-57 Banka Intesa Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mailben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ Jó Pajtás az interneten: www.jopajtas.com ■ Szerkesztőségi e-mail: jopajtas.szerk@magyarszo.com